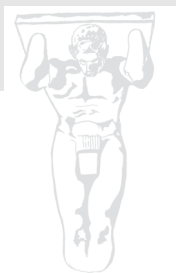

**BANKA
SLOVENIJE**

EVROSISTEM

**MESEČNA INFORMACIJA
O POSLOVANJU BANK
S KOMENTARJEM**

DECEMBER 2021

KRATEK KOMENTAR

Ob nadaljnji rasti gospodarske aktivnosti, ki je merjena z BDP v tretjem četrtletju preseгла predkrizno raven, so banke povečale kreditiranje podjetij in gospodinjstev. Zabeleženi sta bili višji tako medletna rast stanovanjskih posojil prebivalstvu in posojil nefinančnim družbam, pri čemer gre predvsem pri drugem tudi za posledico razmeroma nizke lanske osnove in oktobrske odobritve večjega obsega posojil dvema podjetjema. Kakovost bančnega portfelja se je v določenih segmentih, predvsem nekaterih storitvenih dejavnostih in v segmentu potrošniških posojil, s četrtem valom pandemije covid-19 nekoliko poslabšala. Trend upadanja deleža nedonosnih izpostavljenosti bank se je ustavil. Ob povečanju trošenja prebivalstva in v določeni meri tudi preusmerjanju prihrankov v donosnejše oblike varčevanja se je sredi leta zaustavil tudi trend tekočega povečevanja vlog gospodinjstev pri bankah, ki ostajajo glavni vir financiranja bank. Rast vlog nefinančnih družb se je v zadnjih mesecih upočasnila, najverjetneje zaradi povečanja financiranja morebitnih odloženih in novih investicij. Dobiček bank pred obdavčitvijo ostaja razmeroma visok, kar pa je predvsem posledica neto sproščanja oslabitev in rezervacij. Ob nadaljnjem medletnem zniževanju neto obrestnih prihodkov in stagniranju dohodka ostaja bolj dolgoročno vzdrževanje dobička na trenutnih ravneh negotovo. Količniki kapitalske ustreznosti bančnega sistema so se letos do septembra rahlo izboljšali, vendar so razlike v kapitalskih presežkih nad opredeljeno kapitalsko zahtevo med bankami še vedno precejšnje. Likvidnost bančnega sistema je ostala visoka.

Oktobra je rast bilančne vsote slovenskega bančnega sistema medletno znašala 8,1 % in dosegla 47,4 mrd EUR. Večino letošnjega povečanja na strani naložb so predstavljale najbolj likvidne naložbe bank, pri virih pa prirast vpoglednih vlog in junijsko financiranje bank pri ECB. V jesenskih mesecih so se banke razdolžile pri bankah in ECB, obenem pa zmanjšale likvidne oblike naložb in vrednostne papirje v svojih aktivah.

Ob ugodnih gospodarskih razmerah in povečani zasebni potrošnji se je rast vlog gospodinjstev in nefinančnih družb (NFD) upočasnila. Po izrazitem naraščanju vlog gospodinjstev v prvem polletju 2021 so se te od avgusta dalje začele zmanjševati (skupaj za 132 mio EUR). Kljub zmanjšanju je njihov skupni letošnji prirast štirikratno presegel prirast vlog NFD, saj je do oktobra znašal 1,3 mrd EUR ter rahlo zaostajal za lanskim v enakem obdobju. Zmanjševanje vlog gospodinjstev je najverjetneje posledica različnih dejavnikov: porabe sredstev za potrošnjo in (odložene) investicije, delne preusmeritve v druge naložbe (vzajemne sklade in nepremičnine) ter prenehanja finančne pomoči države za soočanje s posledicami pandemije. Ob nizkih obrestnih merah in negotovih epidemioloških razmerah so v Sloveniji kot tudi v ostalih državah evroobmočja nadalje naraščale vloge na vpogled.

Kreditiranje nebančnega sektorja se je v drugem četrtletju 2021 medletno pričelo krepiti, rast pa je do oktobra dosegla 4,5 %. Kreditiranje gospodinjstev se je ob visoki rasti stanovanjskih posojil od prvega četrtletja stopnjevalo, vendar se je zviševanje medletne rasti do oktobra, ko je ta dosegla 3,8 %, upočasnilo. Medletna rast stanovanjskih posojil se je močno zvišala in oktobra znašala 8,1 %, medtem ko se je upad potrošniških posojil v zadnjih mesecih stabiliziral in oktobra medletno znašal 6,2 %. Medletna rast posojil NFD se je oktobra s 5,1 % močno okrepila, predvsem zaradi odobritve posojil posameznim podjetjem. Brez upoštevanja večjega obsega posojil dvema podjetjema bi medletna rast posojil NFD znašala 1,8 %, s čimer bi bila višja kot v preteklih mesecih. K skupni rasti so po namenu največ prispevala posojila za investicije v osnovna sredstva ter posojila za namen financiranja obratnih sredstev. Po dejavnostih so bile rasti najvišje v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih, dejavnosti oskrbe z elektriko in vodo ter gradbeništvu. Po več kot enoletnem obdobju upadanja so se povečala tudi posojila v dejavnosti trgovine, medtem ko so v dejavnosti prometa in skladiščenja še naprej beležila medletno upadanje obsega.

Kazalniki kakovosti portfelja bank na ravni sistema so, po izboljševanju v prvem polletju 2021, v zadnjih mesecih stabilni, v posameznih delih portfelja pa so se nekoliko poslabšali. V nekaterih dejavnostih, predvsem storitvenih, se ponovno povečuje delež izpostavljenosti v skupini s povečanim kreditnim tveganjem (skupina 2 po MSRP). Kazalniki se poslabšujejo tudi pri potrošniških in drugih (nestanovanjskih) posojilih. Odložene izpostavljenosti so do konca oktobra v velikem delu že zapadle, v nekaterih dejavnostih pa se ob tem povečuje obseg bilateralnih odlogov. Pokritost nedonosnih izpostavljenosti (NPE) z oslabitvami in rezervacijami se izboljšuje, nasprotno pa se še naprej znižuje pokritost donosnega dela portfelja. V prihodnjih četrtletjih je prisotno tveganje za poslabšanje kakovosti bančnih portfeljev, ki izhaja iz visoke rasti cen surovin, poteka preostalih

moratorijev na odplačevanje posojil, postopne odprave podpornih ukrepov politik in morebitnih novih valov pandemije.

Dohodkovna gibanja v bančnem sistemu so se septembra in oktobra v primerjavi s poletnimi meseci nekoliko izboljšala, vendar neto dohodek v slovenskem bančnem sistemu še vedno stagnira. Neto obrestni prihodki se še naprej zmanjšujejo, vendar pa se njihov upad medletno upočasnjuje, oktobra na 3,3 % medletno. Postopno zviševanje posojilne rasti pripomore k pozitivnim količinskim učinkom na gibanje neto obresti, vendar pa še vedno močno prevladuje negativen vpliv cenovnih učinkov. Neto obrestna marža se še znižuje in je za zadnje enoletno obdobje znašala 1,42 %. Neto neobrestni prihodki in posledično dohodek bank sta letos za lanskim v enakem obdobju močno zaostajala zaradi učinka združitve dveh bank v septembru 2020. Sicer bi neobrestni prihodki nekoliko presegali lanske, bruto in neto dohodek pa bi bila povsem primerljiva z lanskima v enakem obdobju. Operativni stroški bank so do oktobra prav tako ostali primerljivi z lanskimi.

Dobiček pred obdavčitvijo je letos do konca oktobra znašal 402 mio EUR, donosnost na kapital pred obdavčitvijo pa 9,9 %. Dobiček je za lanskim v enakem obdobju zaostajal za 11,4 %, kar je bila posledica visokega povečanja dobička zaradi enkratnega pozitivnega učinka združitve dveh bank septembra lani. K še vedno visokemu dobičku je prispevalo dejstvo, da je večina bank, tj. kar enajst od šestnajstih kreditnih institucij, neto sproščala oslabitve in rezervacije. Neto sproščanje oslabitev in rezervacij je na ravni sistema znašalo 42,1 mio EUR, medtem ko so banke lani v enakem obdobju neto oblikovale za 108,6 mio EUR oslabitev in rezervacij. Za slovenski bančni sistem je značilno, da je bil v obdobju zadnjih let večkrat eden redkih v EU z neto sproščanjem oslabitev, kar velja tudi za prvo polletje 2021. Banke bi v letu 2021 ob oblikovanju neto oslabitev in rezervacij na ravni dolgoročnega povprečja dosegle le dobro tretjino dejansko dosežene donosnosti na kapital.

Kapitalska ustreznost bančnega sistema se je v prvih treh četrtletjih letos rahlo izboljšala, vendar so razlike v odpornosti na sistemska tveganja med bankami še precejšnje. Skupna kapitalska ustreznost na konsolidirani osnovi se je letos do septembra povečala za 0,2 odstotne točke na 18,5 %, količnik CET1 pa za 0,3 odstotne točke na 17,0 %. Izboljšanje količnikov kapitalske ustreznosti je posledica večje rasti kapitala v primerjavi s povečanjem tveganju prilagojene aktive. Slovenija po vrednosti količnika skupne kapitalske ustreznosti zaostaja za povprečjem evroobmočja, medtem ko ga po vrednosti količnika CET1 še naprej presega. Čeprav je večina slovenskih bank od sanacije bank leta 2014 izboljšala kapitalsko ustreznost, pa so razlike v odpornosti na morebitne zaostrene razmere in stresne dogodke med slovenskimi bankami še vedno precejšnje. Razlike izvirajo iz različne strukture naložb in njihove tveganosti ter posledično različnih presežkov dosežene kapitalske ustreznosti nad opredeljenimi kapitalskimi zahtevami. Presežek¹ je bil konec tretjega četrtletja 2021 pri skoraj dveh tretjinah bank, ki skupaj predstavljajo polovico bilančne vsote bančnega sistema, višji od treh odstotnih točk.

Likvidnost bančnega sistema je ostala visoka. Količnik likvidnostnega kritja (LCR) se je, ob porabi sredstev bank pri centralni banki septembra in oktobra, zmanjšal na 317 %, vendar kljub temu ostal visoko nad regulatorno zahtevo in med najvišjimi v evroobmočju. Delež primarne likvidnosti, ki poleg sredstev pri centralni banki obsega tudi denar v blagajni in vpogledne vloge pri bankah, je oktobra, kljub znižanju, še vedno predstavljal več kot petino bilančne vsote.

¹ Upoštevana je skupna kapitalska zahteva (MDA) prvega in drugega stebra, brez zahteve P2G.

KAZALO

1. Makroekonomsko okolje	1
2. Viri financiranja bank	3
3. Naložbe bank	4
4. Kakovost naložb bank	8
5. Ustvarjanje dohodka bank	10
6. Kapitalska ustreznost, dobičkonosnost in likvidnost bank	14
7. Kapitalski trgi in vzajemni skladi	18
8. Poslovanje lizinških družb	19
9. Prikaz tveganj in odpornosti bančnega sistema	21
Okvir 1: Trg stanovanjskih nepremičnin	2
Okvir 2: Anketa o bančnih posojilih	7
Okvir 3: Neobrestni prihodki bank	12

PRILOGA

1. Ključna gibanja v bančnem sistemu	1
2. Glavne značilnosti in izkazi poslovanja bank	2
3. Obrestne mere bank	4
4. Kakovost kreditnega portfelja bank	5
5. Odložena in novoodobrena posojila kot posledica epidemije covid-19	7

Metodološke opombe:

Po podatkih od vključno marca 2012 so v tabelah in slikah upoštevani podatki bank, ki jih te poročajo Banki Slovenije v skladu z Navodilom za izvajanje »Sklepa o poročanju monetarnih finančnih institucij (poročilo o knjigovodskih postavkah z obrestnimi merami – PORFI)« in ne več v skladu z »Navodilom o pošiljanju mesečnih poročil o knjigovodskem stanju računov (KNB)«. Zaradi sprememb postavk izkaza finančnega položaja prihaja do določenih razlik pri nekaterih kategorijah.

Postavka A.V. »KREDITI« vključuje dve novi podpostavki, in sicer (a) Dolžniški vrednostni papirji, ki so se predhodno delno poročali med podpostavkama »Kreditni bankam« in »Kreditni strankam, ki niso banke«, ter (b) Druga finančna sredstva, ki se nanaša na čeke in druge finančne terjatve, ki so se predhodno poročale v postavki A.XV. DRUGA SREDSTVA.

Postavka P.IV. FINANČNE OBVEZNOSTI, MERJENE PO ODPLAČNI VREDNOSTI vključuje novo podpostavko »Druge finančne obveznosti«, ki so se do zdaj delno poročale v postavki P.XI. DRUGE OBVEZNOSTI in v delu, ki se nanaša na neizvršena plačila v tujino, med podpostavkama »Vloge bank« in »Vloge strank, ki niso banke«.

Vir za podatke izkaza finančnega položaja je za obdobje od 1. 1. 2011 mesečno poročilo o knjigovodskih postavkah z obrestnimi merami, za obdobja pred tem datumom pa KNB.

Vir za podatke izkaza poslovnega izida je od 1. 5. 2011 mesečno poročilo o knjigovodskih postavkah z obrestnimi merami, za obdobja pred tem datumom pa KNB.

Banke v letu 2020 prehajajo na nov način izkazovanja obresti od oslabiljenega oziroma prilagojenega dela finančnih sredstev zaradi kreditnega tveganja v skladu s pojasnilom Odbora za razlago MSRP (IFRIC) iz marca 2019 in ponazoritvijo tega pojasnila na primeru z dne 22. julija 2019, ki sta dostopni na spletni strani <https://www.ifrs.org/news-and-events/2019/07/ifrs-9-webinar-curing-of-a-credit-impaired-financial-asset/>.

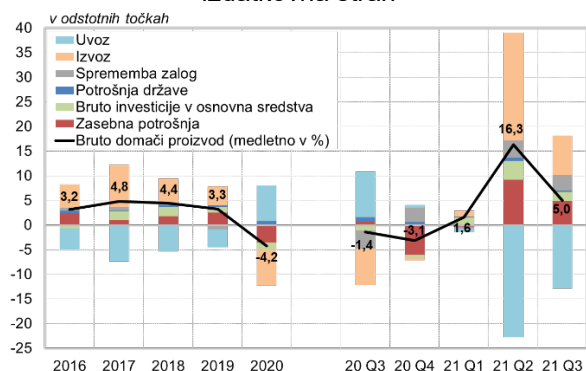
* Podatki o poslovanju bank v tej publikaciji temeljijo na knjigovodskih podatkih bank, ki se metodološko razlikujejo od statističnih podatkov. Podatki o posojilih se razlikujejo še zato, ker podatki v tej publikaciji vključujejo tudi posojila tujcem, ki upoštevajo neto princip (zneski, zmanjšani za popravke vrednosti) in ne vključujejo netržnih vrednostnih papirjev.

1. Makroekonomska okolje

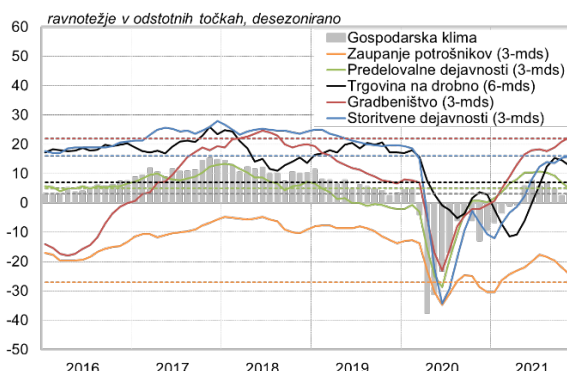
Po precejšnjem okrevanju v prvi polovici leta 2021 je BDP v tretjem četrtletju presegel predkrizno raven, medletna rast pa se je umirila na 5,0 % (slika 1.1). S krepitvijo tujega povpraševanja je k skupni medletni rasti največ prispeval izvozni sektor, vendar je bil ob velikem uvozu prispevek neto izvoza negativen. Večji uvoz je bil posledica povečanega domačega povpraševanja ob precejšnji krepitvi zasebne potrošnje. Pozitivno so k rasti prispevali še povečanje zalog, bruto investicije v osnovna sredstva in v manjši meri potrošnja države. Rast proizvodnje v predelovalnih dejavnostih se je upočasnila. Omejitveni dejavniki, o katerih so poročala podjetja, so bili predvsem na ponudbeni strani in so se nadaljevali tudi v zadnjem letošnjem četrtletju. Najizrazitejša sta bila pomanjkanje surovin in polizdelkov ter pomanjkanje usposobljenih delavcev.

V zadnjem letošnjem četrtletju so se epidemiološke razmere ponovno precej poslabšale, podjetja pa se soočajo s sekundarnimi učinki pandemije prek težav v dobavnih verigah in rasti cen na svetovnih trgih surovin. Ob odsotnosti najstrožjih omejitvenih ukrepov tokratno poslabšanje epidemioloških razmer ni imelo tako obsežnega negativnega učinka na delovanje gospodarstva kot v enakem obdobju lani. Gospodarstvo se je prilagodilo na poslovanje v pandemiji, povečal pa se je tudi obseg opravljanja dela na daljavo, s čimer je večina gospodarstva še naprej nemoteno poslovala. Kazalnik gospodarske klime je po letošnjem junjskem vrhu do novembra upadel na nivo, kakršnega je beležil decembra 2019, kar je med drugim posledica upada kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih, ki se soočajo z že omenjenimi sekundarnimi učinki pandemije (slika 1.2). Ob ponovno povečani negotovosti glede razvoja epidemioloških razmer se je zmanjšal kazalnik zaupanja potrošnikov, nekoliko bolj pa je upadel kazalnik zaupanja v trgovini na drobno. Medtem sta se kazalnika zaupanja v gradbeništvu in storitvenih dejavnostih dodatno okrepila in dosegla najvišje letošnje vrednosti.

Slika 1.1: Rast BDP in prispevki k rasti BDP – izdatkovna stran

Slika 1.2: Kazalniki zaupanja

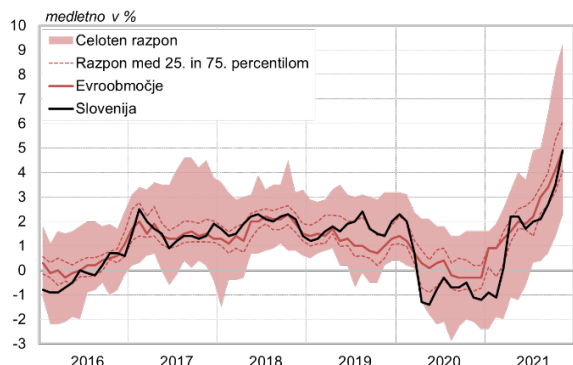
Opomba: Podatki kazalnikov zaupanja na desni sliki so predstavljeni kot 3-mesečne oziroma 6-mesečne drseče sredine (razen kazalnika gospodarske klime). Pike označujejo dejanske zadnje podatke (november 2021), črtkane vodoravne črte pa služijo za primerjavo zadnjih podatkov z gibanjem kazalnikov v predhodnih obdobjih.

Vir: SURS, preračuni Banke Slovenije.

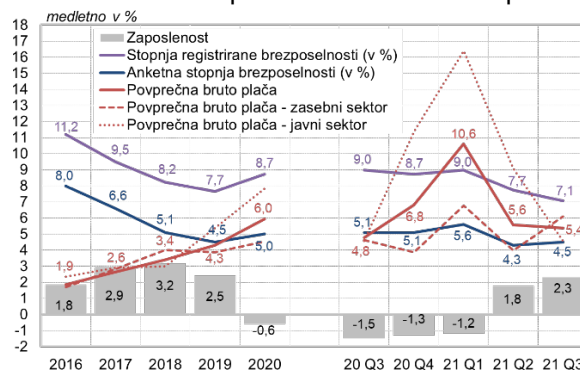
Medletna rast cen življenjskih potrebščin, merjena s HICP, se je do novembra 2021 pri 4,9 % tako v evroobmočju kot tudi v Sloveniji močno okrepila (slika 1.3). Razlogi za hitrejšo rast cen so pretežno prehodne narave, saj so ob zelo nizki lanski osnovi večino prispevka predstavljale višje cene energentov. Čeprav so se stroški zadolževanja ob višji inflaciji in pričakovanju morebitnega zaostrovanja denarnih politik nekaterih centralnih bank nekoliko povečali, ostajajo pogoji financiranja v evroobmočju še vedno zelo ugodni. Z nadaljnjim povečevanjem števila delovno aktivnih in zmanjševanjem števila brezposelnih so se še naprej izboljševale razmere na trgu dela, podjetja pa so ob vse večjem pomanjkanju delovne sile intenzivneje zaposlovala tuje delavce. Stopnja registrirane brezposelnosti je do septembra upadla na 6,8 %, tj. najnižjo stopnjo od leta 2008 in obdobja pred veliko finančno krizo, število registrirano brezposelnih pa je, kljub sezonsko značilnemu povečanju, oktobra upadlo pod 67 tisoč, novembra pa že na 65 tisoč. Medletna rast povprečne bruto plače je bila v tretjem četrtletju malenkost nižja kot v predhodnem, pri čemer se je po visokih rasteh v preteklih četrtletjih povprečna rast bruto plače v javnem sektorju umirila, v zasebnem pa nekoliko okrepila (slika 1.4). Primanjkljaj državnega proračuna je po začasnih podatkih do novembra 2021 pri dobre 2,6 mrd EUR malenkost presegel lanskega v enakem obdobju in bi brez ukrepov zaradi covid-19

znašal slabih 600 mio EUR. Po oceni ministrstva za finance naj bi lanskega ob koncu leta s slabimi 4 mrd EUR presešel za približno 500 mio EUR. V decembrski napovedi gospodarskih gibanj ugotovljamo, da se bo visoka gospodarska rast leta 2021, ki naj bi znašala 6,7 %, nadaljevala tudi v letu 2022, ko naj bi dosegla 4,0 %.²

Slika 1.3: Rast cen (HICP)

Slika 1.4: Rast zaposlenosti, stopnja brezposelnosti in rast bruto plače

Opomba: Podatki za november na levi sliki predstavljajo oceno. Podatki o rasti zaposlenosti so na desni sliki prilagojeni vplivu sezone in koledarja. Zaradi sprejetih ukrepov, povezanih z epidemijo covid-19, je prišlo pri podatkih o plačah do preloma v časovni vrsti, s čimer je variabilnost povprečne bruto plače v obdobju po sprejetju ukrepov na trgu dela večja, kar se odraža tudi v medletnih rasteh.

Vir: Eurostat, SURS, ZRSZ, preračuni Banke Slovenije.

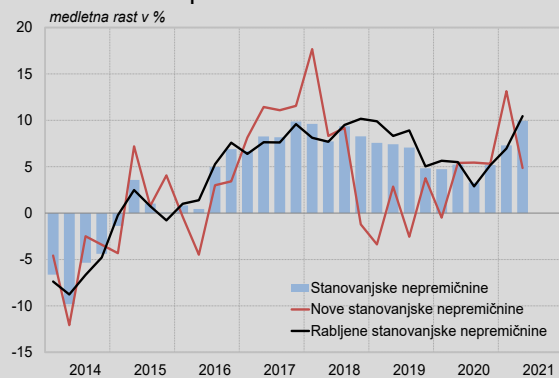
Gospodarstvo evroobmočja je ob sprostitvi omejitvenih ukrepov spomladi okrevalo nad pričakovanji, solidna rast pa se je nadaljevala tudi v tretjem četrtletju. BDP se je po podatkih, prilagojenih učinku sezone in koledarja, v tretjem četrtletju medletno povečal za 3,7 %, glede na prejšnje četrtletje pa za 2,2 %. Ob novih zaporah in omejitvah v državah s ponovnimi izbruhi okužb, motnjah v dobavnih verigah in vse večjem pomanjkanju delovne sile ponudbena stran gospodarstva ne dohaja velike oživitve povpraševanja. Na rast aktivnosti negativno vplivajo tudi visoke rasti cen energije in ostalih surovin na svetovnih trgih, kar se kaže v vse višji medletni rasti cen življenjskih potrebščin. Ta se je, merjena s HICP, močno povečala v vseh državah članicah, povprečna rast v evroobmočju pa je novembra znašala 4,9 %. Precej so se povečale razlike med državami, pri čemer so najvišje rasti beležile baltske države. Kljub omenjenim dejavnikom tveganja so se gospodarska klima in kazalniki zaupanja v evroobmočju novembra ohranili pri visokih vrednostih, kar kaže na vztrajanje pozitivnega razpoloženja v gospodarstvu in predstavlja ugodne obete za prihodnjo rast. Evropska centralna banka do konca leta napoveduje nadaljnjo ekspanzijo evrskega gospodarstva in za leto 2021 5,1 % večji BDP v primerjavi s prejšnjim letom, kar je za 0,1 odstotne točke višja napoved od septembrske. Tudi v naslednjih letih naj bi se ekspanzija nadaljevala, s 4,6-odstotno rastjo leta 2022 in 2,1-odstotno leta 2023. Napovedi sicer spremljajo tudi negotovosti in tveganje, da bo gospodarska rast nižja od napovedane.

Okvir 1: Trg stanovanjskih nepremičnin

Leta 2020 je rast cen stanovanjskih nepremičnin znašala 4,6 %, ob postopnem okrevanju gospodarstva na začetku leta 2021 pa je v prvem četrtletju leta 2021 medletno poskočila na 7,3 %, v drugem četrtletju pa na 9,9 % (slika 1.5). Cene stanovanjskih nepremičnin so v prvem polletju leta 2021 močnejše porasle ne glede na njihove lokacijske in tipske značilnosti. Precejšen porast v cenah stanovanjskih nepremičnin je bil zabeležen tudi v večini evropskih držav, povprečje evroobmočja pa je medletno znašalo 6,8 % (v EU 7,3 %) (slika 1.6). V nekaterih državah, med drugim tudi v večjih evropskih gospodarstvih, v Nemčiji, Avstriji, na Švedskem, na Danskem in na Nizozemskem, je medletna rast cen stanovanjskih nepremičnin v drugem četrtletju leta 2021 preseгла 10 %, kar Slovenijo uvršča na 12. mesto med državami EU po medletni rasti cen nepremičnin v drugem četrtletju leta 2021.

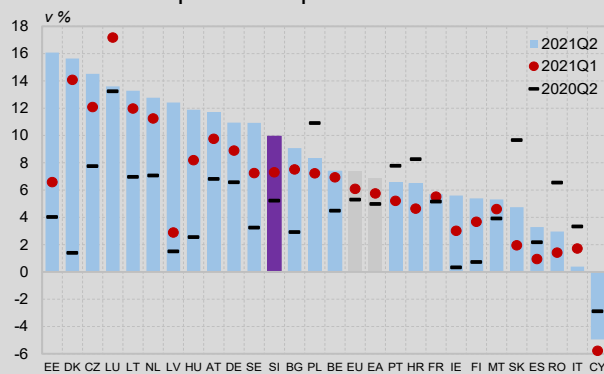
² [Napovedi makroekonomskih gibanj v Sloveniji, december 2021.](#)

Slika 1.5: Medletna rast cen stanovanjskih nepremičnin

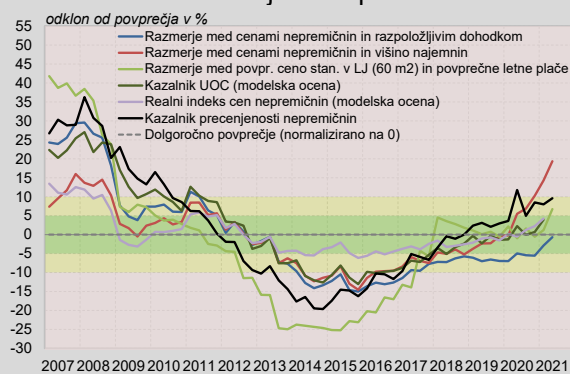
Vir: SURS, Eurostat.

Slika 1.6: Medletna rast cen stanovanjskih nepremičnin po državah EU

Pospšek v rasti cen stanovanjskih nepremičnin se kaže tudi v dinamiki kazalnikov precenjenosti cen stanovanjskih nepremičnin. Večina kazalnikov precenjenosti že odraža relativno precenjenost cen nepremičnin glede na dinamiko drugih makroekonomskih kazalnikov za okrog 10 % (slika 1.7). Čeprav nominalne cene stanovanjskih nepremičnin že presegajo vrh iz leta 2008, realne cene stanovanjskih nepremičnin za najvišjo ravno iz let 2007 in 2008 zaostajajo še okoli 10 odstotnih točk. Zmerni optimizem na trgu stanovanjskih nepremičnin v Sloveniji se kaže na strani ponudbe, ki bi na srednji rok lahko vplivala na stabilizacijo cen stanovanjskih nepremičnin. V tretjem četrletju leta 2021 se je število izdanih gradbenih dovoljenj povečalo na 858 dovoljenj, kar je največ glede na razpoložljivo časovno serijo od leta 2013 naprej (v prvi polovici leta 2021 je četrletno povprečje znašalo 658). Na visokih ravneh ostaja število transakcij in je v drugem četrletju leta 2021 znašalo 3.993, kar je največ v zadnjih štirih letih, pri čemer bi lahko del transakcij predstavljal kompenzacijo zmanjšane obsega v četrletju pred tem (slika 1.8). V drugem četrletju leta 2021 se je posledično povečala tudi vrednost prodaj.

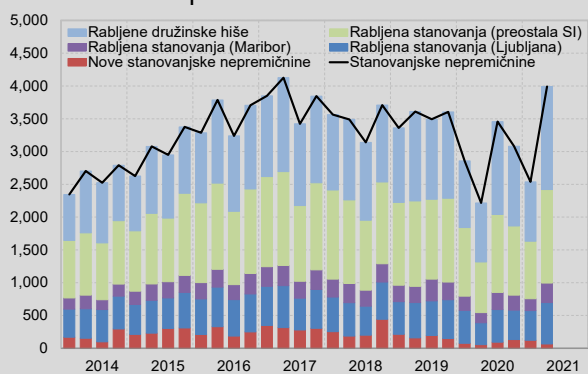
Slika 1.7: Različni kazalniki precenjenosti cen stanovanjskih nepremičnin

Opomba: Več o definicijah izračuna kazalnikov precenjenosti nepremičnin v oktobrskem FSR (2021).

Vir: Eurostat, SURS, GURS, ECB SDW.

Slika 1.8: Število transakcij s stanovanjskimi nepremičninami

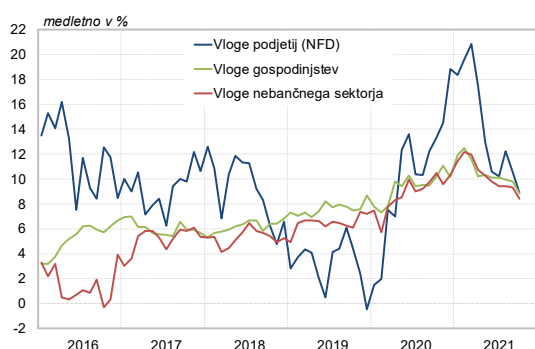
2. Viri financiranja bank

Rast vlog nebančnega sektorja se od februarja 2021 upočasnjuje, odvisnost bančnega sistema od ostalih virov financiranja pa je ostala majhna. Do oktobra se je rast vlog nebančnega sektorja znižala na 8,4 % medletno (slika 2.1), vendar ostala višja kot pred začetkom pandemije marca 2020. Ob visokem prirastu vlog gospodinjstev in NFD se je obseg vlog nebančnega sektorja letos do oktobra povečal za 1,8 mrd EUR na 36,1 mrd EUR, kar predstavlja več kot tri četrte bilančne vsote. Pomen ostalih virov financiranja se je še znižal. Nekaj bank je septembra poplačalo obveznosti do Evrosistema, kar je znižalo njihov delež v bilančni vsoti na 4,9 %. Ob velikem obsegu likvidnih sredstev banke nimajo potrebe po dodatnem zadolževanju na grosističnih trgih, zato obveznosti do bank v tujini še naprej znižujejo.

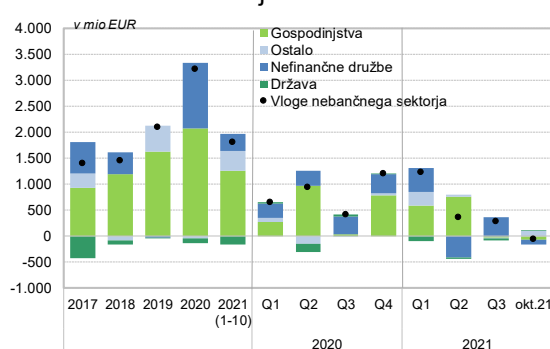
Ob povečani zasebni potrošnji se obseg vlog gospodinjstev zmanjšuje. Gospodinjstva so v prvem polletju 2021, kljub bolj ugodnim epidemiološkim razmeram in povečanim možnostim za

trošenje, še v velikem obsegu povečevala vloge v bankah, v začetku drugega polletja pa se je trend obrnil. Od avgusta do oktobra so se vloge gospodinjstev znižale za 132 mio EUR (slika 2.2), njihova medletna rast pa se je upočasnila na 8,9 %. Upad vlog je verjetno, poleg delno sezonskega vpliva (počitnice, novo šolsko leto), tudi posledica porabe nakopičenih sredstev za že načrtovane večje nakupe ali investicije, ki so bile zaradi omejitev trošenja v času epidemije težje izvedljive. Poleg tega gospodinjstva ob ukinitvi ukrepov za pomoč pri soočanju s posledicami pandemije v drugi polovici leta niso bila več deležna finančne pomoči države, zato so tista, ki jih je epidemiološka kriza najbolj prizadela, najverjetneje začela porabljati tudi privarčevana sredstva v bankah. Ob nizkih obrestnih merah in naraščajoči inflaciji so posamezna gospodinjstva, zlasti tista z višjimi prihranki, najverjetneje del sredstev usmerila tudi v druge alternativne naložbe (npr. vzajemne sklade).³ K temu jih je verjetno dodatno spodbudila tudi uvedba ležarin, ki so jih nekatere banke uvedle za tiste varčevalce, katerih skupna vrednost prihrankov presega vnaprej določeno mejno vrednost. Kljub zmanjšanju v zadnjih nekaj mesecih pa so se vloge gospodinjstev glede na konec leta 2020 povečale za 1,3 mrd EUR na 23,7 mrd EUR in predstavljajo najpomembnejši vir financiranja slovenskih bank. Po njihovem deležu v bilančni vsoti (50 %) pa Slovenija sodi v sam vrh med državami evroobmočja.

Slika 2.1: Rast vlog po sektorjih

Slika 2.2: Sprememba stanja vlog po sektorjih

Vir: Banka Slovenije.

Rast vlog NFD se je v drugem polletju 2021 upočasnila na 8,9 %, vendar še vedno več kot štirikratno preseгла rast pred začetkom pandemije. Mesečne spremembe vlog NFD še naprej ostajajo zelo volatilne, kar je posledica različnih likvidnostnih potreb, ki jih imajo podjetja ob tekočem poslovanju. Poleg tega privarčevana sredstva na računih pri bankah podjetjem še naprej predstavljajo razmeroma obsežen dodatni vir financiranja načrtovanih investicij. Vloge NFD so se letos do oktobra povečale za 327 mio EUR na 8,4 mrd EUR, kar je le četrtina prirasta vlog gospodinjstev v tem obdobju.

Ob nizkih obrestnih merah in negotovih epidemioloških razmerah se v bančnem sistemu nadaljuje rast vlog na vpogled, medtem ko se vezane vloge zmanjšujejo. Delež vlog na vpogled se je letos do oktobra povečal na 82,0 % vseh vlog nebančnega sektorja oziroma 62,4 % bilančne vsote. Pri gospodinjstvih je ta delež še višji, saj je oktobra znašal 86,2 % vseh vlog gospodinjstev. Varčevalci torej ob negotovih epidemioloških razmerah in nizki donosnosti še naprej puščajo sredstva na računih pri bankah in si s tem zagotavljajo možnost takojšnje porabe v primeru morebitnih potreb. Vloge gospodinjstev so se letos do oktobra povečale v vseh državah evroobmočja, pri čemer pa se Slovenija še naprej uvršča med države z visokim deležem vlog na vpogled.

3. Naložbe bank

Medletna rast bilančne vsote slovenskega bančnega sistema je oktobra znašala 8,1 %. Rast bilančne vsote bančnega sistema se je od vrha v juniju, ko je presegala 10 %, upočasnila za dobri 2 odstotni točki. Obseg bilančne vsote se je letos skupaj povečal za 2.770 mio EUR in je oktobra znašal 47,4 mrd EUR, pri čemer se je bilančna vsota septembra in oktobra zmanjšala, skupaj za 365 mio EUR. K zmanjšanju je septembra in oktobra prispevalo zmanjšanje obveznosti do ECB in obveznosti do bank, kar je eden od dejavnikov zmanjšanja likvidnih naložb bank.⁴ K letošnjemu neto povečanju

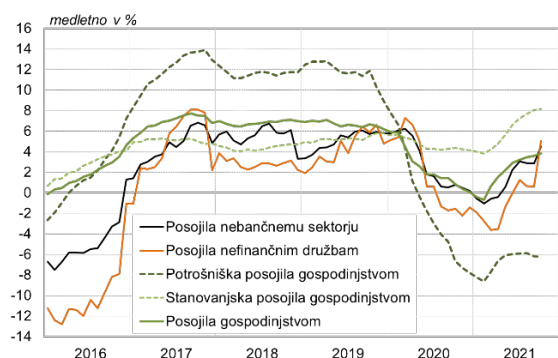
³ Več v poglavju Kapitalski trgi in vzajemni skladi.

⁴ Druga dva vidika sta zmanjšanje vlog gospodinjstev in nefinančnih družb ter povečano kreditiranje.

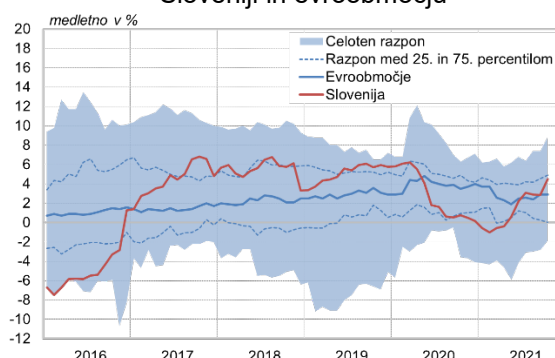
bilančne vsote je do polovice leta večino prispevala rast vlog (na vpogled) nebančnega sektorja, kar se je najbolj odrazilo v neto povečanju najbolj likvidnih oblik naložb, tj. terjatev do centralne banke. Dodatno pa je k temu prispevalo še junijsko povečanje zadolženosti bank pri ECB. Obseg vrednostnih papirjev v bančnih bilancah se je letos zmanjšal za 454 mio EUR oziroma 5,3 % medletno. V zadnjih mesecih so se povečala posojila nebančnemu sektorju zaradi zvišanja rasti stanovanjskih posojil in, v oktobru, posojil NFD. Banke imajo še vedno obsežen del svojih aktiv v likvidnih oblikah premoženja in dolžniških vrednostnih papirjih, skupaj za več kot 40 %.

Kreditiranje nebančnega sektorja se je v drugem četrtletju 2021 medletno pričelo krepiti, medletna rast pa je do oktobra dosegla 4,5 % (slika 3.1). Kreditiranje gospodinjstev se je od prvega četrtletja povečevalo, medletna rast se je do oktobra zvišala na 3,8 %, predvsem zaradi visoke rasti stanovanjskih posojil. Medletna rast stanovanjskih posojil se je od prvega četrtletja močno zvišala ter septembra in oktobra znašala 8,1 %. Medtem se je medletno upadanje potrošniških posojil septembra in oktobra ustalilo pri 6,2 %. Posojila NFD so v drugi polovici leta beležila nizke medletne rasti, oktobra pa se je njihova rast izrazito okrepila in znašala 5,1 %. V primerjavi z državami evroobmočja se je rast posojil nebančnemu sektorju od polovice leta gibala blizu povprečja, oktobra pa že približala četrtini držav z najvišjimi rastmi (slika 3.2), kar je v pomembni meri posledica učinka nizke osnove pri nas.

Slika 3.1: Kreditiranje nebančnega sektorja

Slika 3.2: Kreditiranje nebančnega sektorja v Sloveniji in evroobmočju

Vir: Banka Slovenije, ECB SDW, preračuni Banke Slovenije.

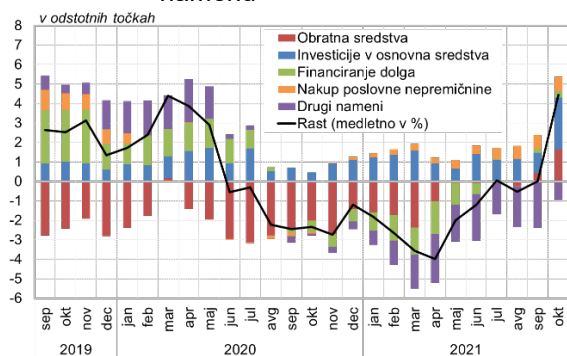
Posojila NFD so po skoraj enoletnem upadanju v drugi polovici leta 2021 sprva rasla po nizkih medletnih stopnjah, oktobra pa se je rast močno zvišala. Šibka rast je septembra medletno znašala le 0,6 % in je sovpadala z nizkim povpraševanjem po teh posojilih,⁵ oktobra pa se je zvišala kot posledica posojil nekaterih večjih bank, ki so sodelovale v sindiciranem financiranju v preskrbi z gorivi oziroma z energijo. Neto prirast posojil NFD na ravni bančnega sistema je oktobra znašal 425 mio EUR, medtem ko se je medletna rast po neto principu⁶ zvišala na 5,1 %, po bruto principu⁷ pa je znašala 4,4 %. K skupni rasti posojil NFD so po namenu največ prispevala posojila za investicije v osnovna sredstva in posojila za namen financiranja obratnih sredstev (slika 3.3). Prav tako sta bila pozitivna prispevka posojil za nakup poslovne nepremičnine in za namen financiranja dolga. Medletne rasti posojil NFD po dejavnostih (slika 3.4) so bile za večino dejavnosti pozitivne z najvišjimi rastmi v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih (25,5 %), dejavnosti oskrbe z elektriko in vodo (23,0 %) ter gradbeništvu (15,7 %). Po več kot enoletnem obdobju zmanjševanja so se oktobra medletno povečala tudi posojila NFD v dejavnosti trgovine (3,0 %), ki je za predelovalnimi dejavnostmi druga največja skupina po obsegu posojil. Kot tretja največja skupina pa so NFD v dejavnosti prometa in skladiščenja še naprej beležile medletno upadanje obsega posojil (-4,6 %). K skupni rasti so oktobra največ prispevale NFD v dejavnosti oskrbe z elektriko in vodo ter NFD v predelovalnih dejavnostih, medtem ko je bil negativen prispevek skoraj izključno na račun NFD v dejavnosti prometa in skladiščenja.

⁵ Glej tudi okvir Anketa o bančnih posojilih (BLS).

⁶ Gre za stanja posojil po bilančnih podatkih bank.

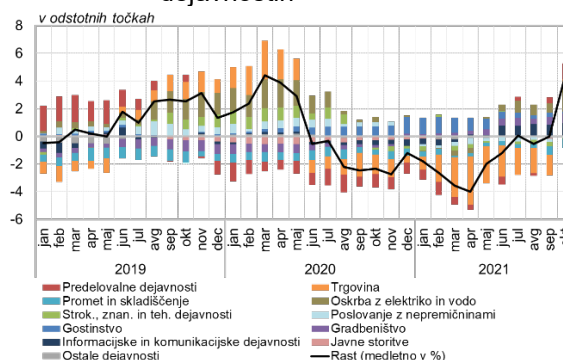
⁷ Posojila, zajeta po bruto principu, vključujejo bilančno vrednost pred oblikovanjem oslabitev.

Slika 3.3: Prispevki h kreditni rasti po namenu

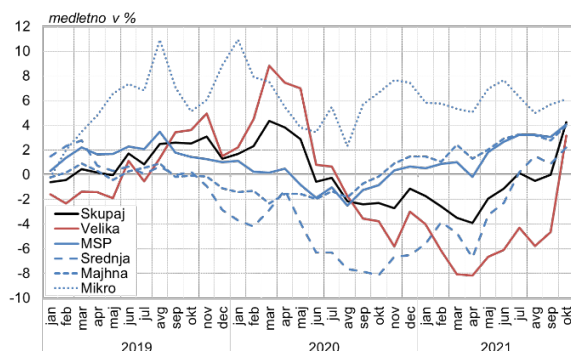
Opomba: Podatki so zajeti po bruto principu.
Vir: Banka Slovenije.

Slika 3.4: Prispevki h kreditni rasti po dejavnostih

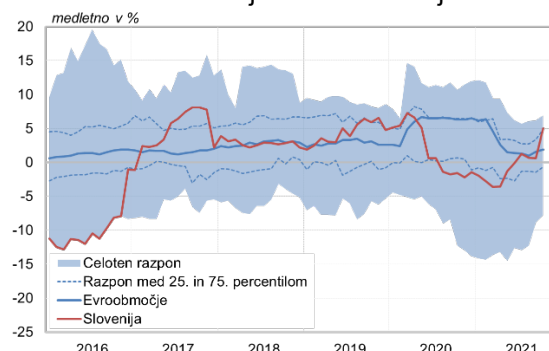

Glede na velikost NFD so se posojila medletno povečala v vseh velikostnih razredih, oktobra pa je bila medletna rast zaradi posojil nekaterim večjim družbam v razredu velikih NFD posebej visoka (slika 3.5). Posojila so se v tem razredu po več kot enoletnem upadanju oktobra znova povečala, njihov obseg pa je bil medletno večji za 3,1 %. Obseg se je povečal tudi v ostalih velikostnih razredih; medletna rast posojil MSP je bila s 4,1 % najvišja letos. V primerjavi z državami evroobmočja je rast oktobra močno preseгла njegovo povprečje in bila na 75. percentilu porazdelitve rasti vseh držav članic (slika 3.6), kar je posledica nizke osnove v Sloveniji.

Slika 3.5: Rast posojil NFD po velikosti

Slika 3.6: Primerjava rasti posojil NFD med Slovenijo in evroobmočjem

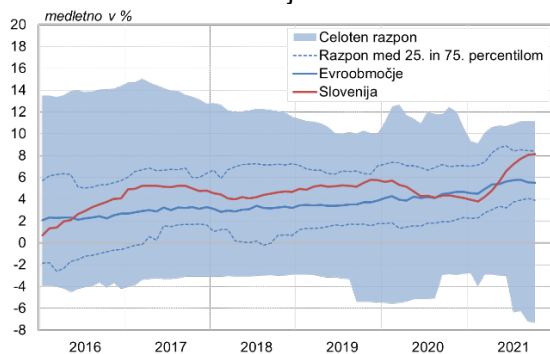
Opomba: Podatki na levi sliki so zajeti po bruto principu.
Vir: Banka Slovenije, ECB SDW, preračuni Banke Slovenije.

Povečanje stroškov energije bi lahko vplivalo tudi na dobiček podjetij in s tem na sposobnost odplačevanja dolgov. Ocenjujemo, da predstavljajo obveznosti tistih NFD do bank, pri katerih bi se EBITDA zmanjšal za več kot polovico v primeru, če bi se stroški energije povečali za polovico, 4,2-odstoten delež v vseh obveznostih NFD do bank (glede na podatke AJ PES za leto 2020). Delež se po dejavnostih NFD razlikuje in znaša pri NFD v predelovalnih dejavnostih 9,0 %, v gostinstvu 7,3 %, v prometu in skladiščanju 5,5 % ter v gradbeništvu 5,4 %.

Stanovanjska posojila so beležila visoke medletne rasti, medtem ko se upad potrošniških posojil že nekaj mesecev ohranja pri okrog 6 %. Obseg stanovanjskih posojil v bančnih bilancah se je letos v prvih desetih mesecih povečal za 500 mio EUR. Pred oktobrskim povečanjem posojil NFD so stanovanjska posojila predstavljala glavni dejavnik povečanja posojilne aktivnosti. Letošnji povprečni mesečni prirast (50,0 mio EUR) znaša več kot dvakratnik lanskega (22,3 mio EUR), kar je lahko tudi posledica lanskih odložitvev nakupov nepremičnin zaradi visoke negotovosti ter omejitev pri aktivnosti nepremičninskih posrednikov. Zviševanje rasti stanovanjskih posojil se je sicer do oktobra upočasnilo, vendar z 8,1 % precej presegló povprečje evroobmočja (5,5 %) in se povsem približalo 75. percentilu porazdelitve rasti vseh držav članic (slika 3.7). Po podobni stopnji so stanovanjska posojila rasla tudi v Avstriji, medtem ko je bila rast v šestih državah še višja. Potrošniška posojila so še naprej upadala bolj kot v ostalih državah evroobmočja (slika 3.8). Njihovo upadanje se je sicer v primerjavi z začetkom leta upočasnilo, vendar se je rast do oktobra ustalila pri -6,2 %. Upadanje

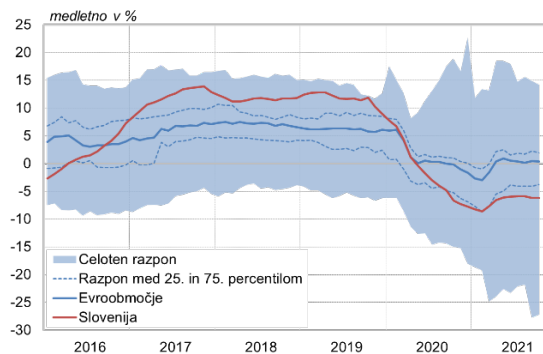
potrošniških posojil je tako razmeroma stabilno, ob tem pa je letošnji obseg novo odobrenih potrošniških posojil primerljiv z lanskim. Slovenija je bila oktobra med državami z največjim upadanjem potrošniških posojil.⁸

Slika 3.7: Primerjava rasti stanovanjskih posojil med Slovenijo in evroobmočjem

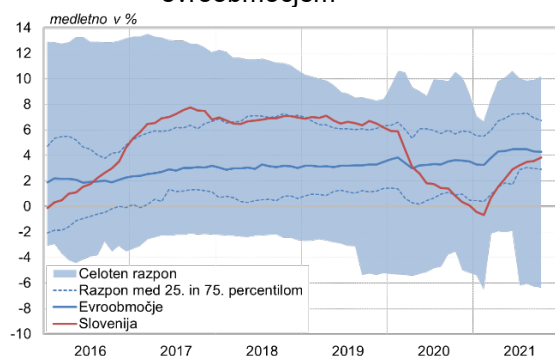

Vir: Banka Slovenije, ECB SDW, preračuni Banke Slovenije.

Slika 3.8: Primerjava rasti potrošniških posojil med Slovenijo in evroobmočjem

Slika 3.9: Primerjava rasti posojil gospodinjstvom med Slovenijo in evroobmočjem

Vir: Banka Slovenije, ECB SDW, preračuni Banke Slovenije.

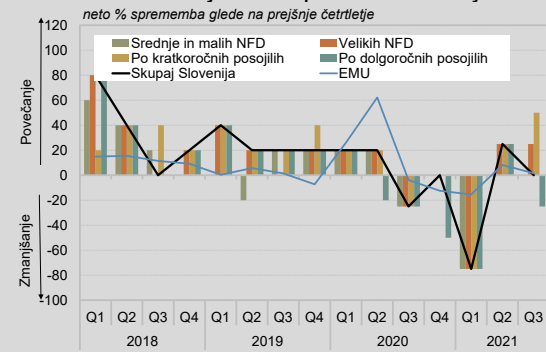
Okvir 2: Anketa o bančnih posojilih (BLS)

Po anketi o bančnih posojilih (Bank Lending Survey, BLS)⁹ so kreditni standardi pri posojilih gospodinjstvom in podjetjem v Sloveniji tudi v drugem in tretjem četrtletju 2021 ostali nespremenjeni. Banke poročevalke niso več ocenjevale, da bi splošne gospodarske razmere negativno, kot npr. lani, vplivale na zaostrovanje standardov. To je veljalo tako za segment kratkoročnih in dolgoročnih posojil kot za velika in mala podjetja. Podobno so banke v omenjeni anketi poročale o kreditnih standardih za stanovanjska in potrošniška posojila. Istosmerne značilnosti pri nespremenjenih kreditnih standardih so značilne tudi za evroobmočje, kjer beležimo razmeroma majhen delež zaostrovanja, in sicer pri manj kot desetini bank, pri stanovanjskih posojilih.

⁸ Upad je bil bolj izrazit na Nizozemskem z $-20,1\%$ in v Estoniji z $-27,2\%$. Sicer je bila Slovenija tudi v povprečju leta 2021 med petimi državami z največjim upadanjem potrošniških posojil.

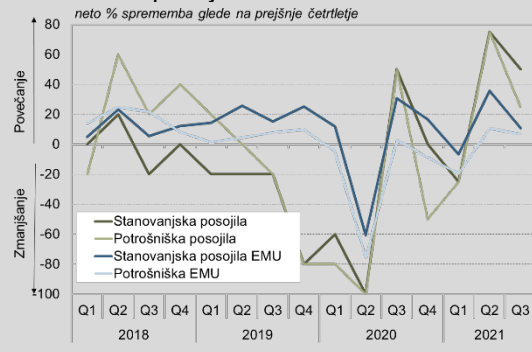
⁹ Za anketo BLS velja, kot je navedeno v opombi na 2. strani: slovenske banke poročevalke so na osnovi solo podatkov oktobra predstavljale 61-odstotni delež v bilančni vsoti in 58 % pri posojilih BLS glede na celoten bančni sistem, pri čemer poudarjamo, da je bilo število anketiranih bank majhno; podatke po anketi BLS so v tretjem četrtletju poročale 4 banke.

Slika 3.10: Povpraševanje podjetij po posojilih z dejavniki vpliva v Sloveniji

Vir: ECB; Banka Slovenije.

Slika 3.11: Povpraševanje gospodinjstev po posojilih

Po podatkih ankete o bančnih posojilih ostaja povpraševanje NFD po posojilih še naprej nespremenjeno, medtem ko se je povpraševanje gospodinjstev po posojilih pri bankah v tretjem četrtnju 2021 še dodatno povečalo. Vse banke poročevalke so potrdile, da je povpraševanje po posojilih pri NFD v tretjem četrtnju 2021 ostalo drugo četrtnje zapored nespremenjeno, podobno kot v evroobmočju. V tretjem četrtnju je sicer nekoliko izstopalo povečanje povpraševanja po kratkoročnih posojilih, o tem sta poročali dve banki od štirih. V večini so banke, tako v drugem kot v tretjem četrtnju letošnjega leta, napovedale zmanjšanje povpraševanja po posojilih NFD. Banke pa so poročale veliko bolj živahno dinamiko povpraševanja pri posojilih gospodinjstvom, kar je značilno predvsem za drugo, nekoliko manj pa tretje četrtnje. Povečana dinamika, to velja predvsem za drugo, nekoliko manj pa tretje četrtnje, pa je značilna tudi za stanovanjska posojila v evroobmočju (slika 3.11). Povečanje povpraševanja s strani bank poročevalk na segmentu stanovanjskih posojil, o tem so v drugem četrtnju leta poročale tri banke od štirih, v tretjem pa dve banki, sovpada z živahno dinamiko povečanja rasti stanovanjskih posojil. V zadnjih dveh četrtnjih banke kot najpomembnejši dejavnik povečanega povpraševanja navajajo obete za stanovanjski trg in raven obrestnih mer. Med dejavniki povečanega povpraševanja po potrošniških posojilih pa so banke navajale nakupe trajnih proizvodov. Povečanje povpraševanja po teh posojilih sicer sovpada s stabilnim mesečnim prilivom novih potrošniških posojil, ki je v povprečju tretjega četrtnja znašal 68 mio EUR.

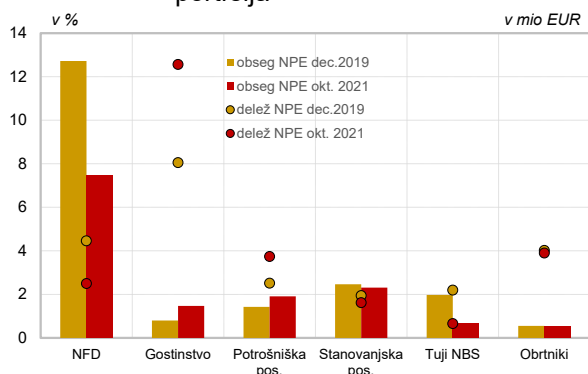
4. Kakovost naložb bank

Kazalniki kakovosti bančnih naložb na ravni celotnega portfelja so, po izboljševanju v prvem polletju 2021, v zadnjih mesecih stabilni. Večletno in tudi v pandemiji prisotno zniževanje obsega in deleža NPE se je avgusta ustavilo in se od takrat ohranja pri 1,3 %. Delež skupine s povečanim kreditnim tveganjem (skupina 2 po MSRP), ki bolj kot deleži NPE odraža spremenjeno kreditno tveganje v bankah v obdobju pandemije, pa po zmanjševanju v prvem polletju 2021 v zadnjih mesecih niha okrog deleža 5,4 %.

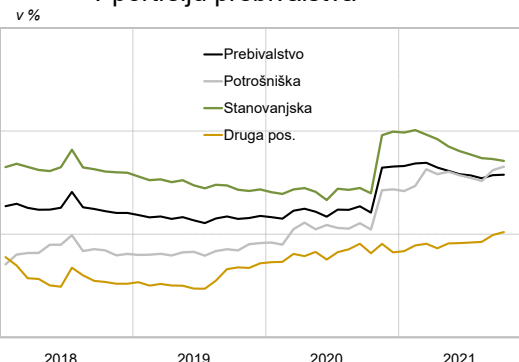
Ob tem se je nadaljevala različna dinamika NPE v posameznih delih portfelja. V celotnem obdobju pandemije so se NPE najbolj zmanjšali pri NFD, s 4,5 % v decembru 2019 na 2,5 % v letošnjem oktobru in pri tujem nebančnem sektorju, z 2,2 % na 0,7 % (slika 4.1). Izrazito pa so se NPE v tem obdobju povečali v gostinstvu, z 8,1 % na 12,6 %. Obseg NPE v tej dejavnosti je oktobra predstavljal skoraj petino vseh NPE v sektorju NFD, kar je trikrat več v primerjavi z deležem pred pandemijo, 6,3 %. Pri potrošniških posojilih je trend rasti NPE prisoten v zadnjem letu (z 2,7 % oktobra lani na 3,7 % oktobra letos), pri čemer razlogov za njihov porast ni možno v celoti pripisati posledicam pandemije in spremljajočih ukrepov za njeno zaježitev. Novi NPE v potrošniških posojilih se v večji meri pojavljajo pri posojilih, odobrenih v letih njihove največje ekspanzije in znižanih kreditnih standardov pred uvedbo makrobonitetne omejitve kreditiranja prebivalstva.¹⁰

¹⁰ FRS; oktober 2021, okvir 5.1 (Primerjava obnašanja letin pred in po uvedbi makrobonitetne omejitve kreditiranja prebivalstva).

Slika 4.1: Obseg in delež NPE za izbrane dele portfelja

Slika 4.2: Delež skupine 2 kreditnega tveganja v portfelju prebivalstva

Opomba: Tuji nebančni sektor (NBS) zajema tuje nefinančne pravne in fizične osebe (vendar večinoma podjetja). NPE v tem segmentu se praviloma pojavljajo le pri posojilih tujim podjetjem.

Vir: Banka Slovenije.

Po izboljšanju v prvi polovici leta se v izpostavljenostih do nekaterih dejavnosti ponovno povečuje delež skupine s povečanim kreditnim tveganjem (skupina 2 po MSRP). V strokovnih, tehničnih in drugih poslovnih storitvah ter v prometu ti deleži naraščajo v zadnjih treh oziroma štirih mesecih, tudi v trgovini so bili oktobra višji kot junija. V gostinstvu ter razvedrilu, kulturi in rekreaciji je trend naraščanja prisoten v celotnem letu 2021. Obraten tok, prerazporejanje nazaj v skupino z najmanjšim kreditnim tveganjem, je prisoten v predelovalnih dejavnostih in gradbeništvu. Kaže, da banke zaznavajo povečano izpostavljenost kreditnemu tveganju predvsem v storitvenih dejavnostih, kar je lahko povezano z negotovostjo glede nadaljnjega razvoja pandemije.

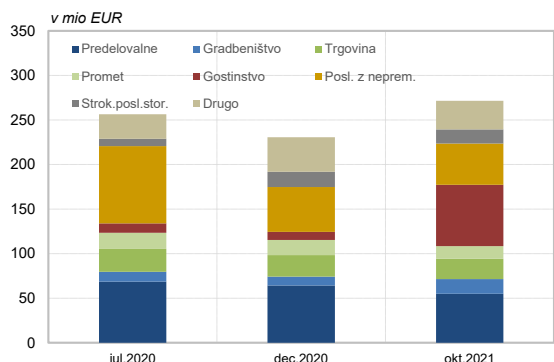
Na segmentu prebivalstva se nadaljuje poslabševanje kazalnikov kakovosti portfelja pri potrošniških in drugih (nestanovanjskih) posojilih. Pri potrošniških posojilih se delež NPE postopoma povečuje od lanskega decembra, oktobra je znašal 3,7 %. Po prehodnem umirjanju se septembra in oktobra nadaljuje tudi porast deleža skupine 2 (slika 4.2). V celotnem obdobju pandemije pa se je povečeval delež skupine 2 pri drugih posojilih prebivalstvu, ki naraščajo predvsem v zunajbilančnem delu (limiti in okvirni krediti). Nasprotno se pri stanovanjskih posojilih oba kazalnika izboljšujeta, tako zaradi zmanjševanja števecv kazalnikov (izpostavljenosti v skupini 2 in obsega NPE), kot zaradi porasta imenovalca – stanovanjskih posojil v celoti.

Odložene izpostavljenosti do NFD so do konca oktobra večinoma že zapadle, v nekaterih dejavnostih pa se ob tem povečuje obseg bilateralnih odlogov. Do oktobra 2021 je zapadlo 88 % izpostavljenosti do NFD, za katere je bil odobren odlog plačila. Delež NPE v odloženih izpostavljenostih (zapadlih in še aktivnih) je nadpovprečen, 7,5 % v primerjavi z 2,5 % v celotnih izpostavljenostih do NFD. Tiste odložene izpostavljenosti, ki so že zapadle in niso razvrščene med NPE, pa se odplačujejo brez večjih zamud. Po prenehanju možnosti za odobritev odlogov po interventnih zakonih se je začel povečevati obseg odobrenih bilateralnih odlogov, od marca do oktobra 2021 za 20 %, na 272 mio EUR¹¹ (slika 4.3). Predvsem so porasli bilateralni odlogi podjetjem iz gostinstva, ki so oktobra dosegli dobro četrtno vseh odobrenih bilateralnih odlogov sektorju NFD (pred marcem 2021 je ta delež znašal le 4 %; v strukturi odlogov pa so v obdobju od julija 2020 do marca 2021 s povprečnim 28-odstotnim deležem prevladovalne dejavnosti in poslovanje z nepremičninami s 27-odstotnim deležem¹²). Sicer predstavljajo izpostavljenosti z bilateralnim odlogom relativno majhen delež v celotni izpostavljenosti bank do NFD, oktobra 1,8 %.

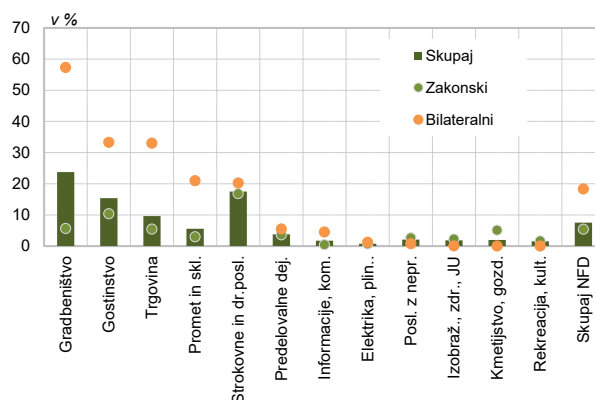
¹¹ Zajete banke in hranilnice, brez podružnic tujih bank.

¹² Podatki po vrstah odlogov v povezavi s pandemijo so na voljo od julija 2020. Izračunan delež predelovalnih dejavnosti se nanaša na obdobje od julija 2020 do marca 2021 in je stabilen, medtem ko se je pri dejavnosti poslovanja z nepremičninami zmanjšal z 31,7 % v obdobju od julija do novembra 2020 na 21,7 % v obdobju od decembra 2020 do marca 2021.

Slika 4.3: Bilateralni odlogi: struktura po dejavnosti NFD in skupen obseg

Slika 4.4: NPE v izpostavljenostih do NFD z odlogi po vrstah odlogov, okt. 2021

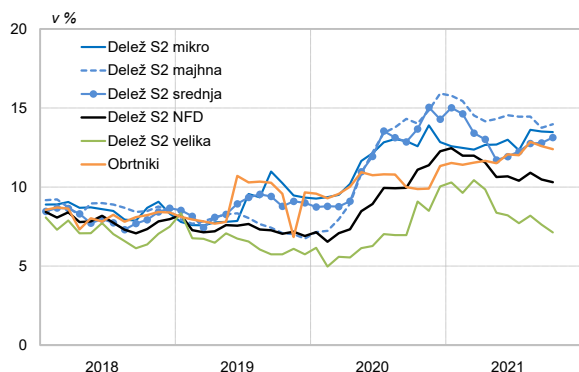

Vir: Banka Slovenije.

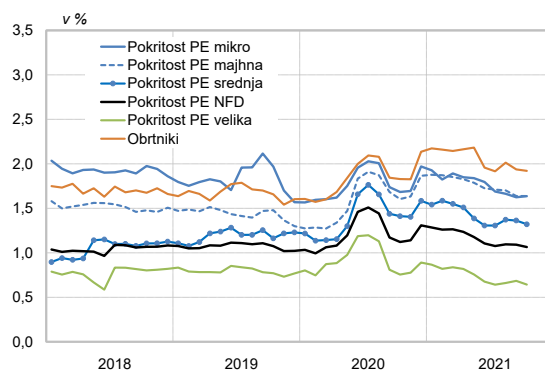
Kakovost odloženih izpostavljenosti, še posebej bilateralnih odlogov, ostaja slabša od povprečne izpostavljenosti do NFD in tako še naprej predstavlja vir povečanega kreditnega tveganja. V odloženih izpostavljenostih, odobrenih po interventnih zakonih, je bilo oktobra 5,4 % nedonosnih, v bilateralnih odlogih pa 18,3 % (slika 4.4). Pri slednjih izrazito izstopajo dejavnosti gradbeništva, z deležem NPE v bilateralnih odlogih v višini 57,3 %. Ti deleži so visoki tudi v gostinstvu in trgovini, kjer dosegajo tretjino izpostavljenosti z bilateralnimi odlogi, ter v prometu in strokovnih, tehničnih in drugih poslovnih storitvah s petino NPE v stanju bilateralnih odlogov. Kar 45 % celotnih NPE v bilateralnih odlogih pa predstavljajo NPE v gostinstvu.

Kakovost portfelja NFD se razlikuje tudi glede na velikost NFD, med njimi so različni tudi trendi v prerazvrščanju med skupinami kreditnega tveganja. Velike družbe se v letošnjem letu vedno bolj prerazvrščajo v skupino z najmanjšim kreditnim tveganjem, obratno pa je pri družbah iz skupine MSP (slika 4.5). Pri tem so kot najbolj tvegane ocenjene majhne NFD s 14-odstotnim deležem skupine 2, le nekoliko manjši je delež pri majhnih in srednjih NFD, katerih izpostavljenosti v zadnjih mesecih banke prerazvrščajo med bolj tvegane. Podobno kot MSP so razvrščeni tudi obrtniki. Kljub ponovni rasti skupine 2 pri MSP pa se pri tej velikosti podjetij (še) ne oblikujejo dodatne oslavitve. Pri vseh velikostnih skupinah podjetij je namreč še naprej prisoten trend upadanja pokritosti donosnih izpostavljenosti (skupini 1 in 2 po MSRP) z oslavitvami (slika 4.6).

Slika 4.5: Delež skupine 2 kreditnega tveganja po velikosti NFD

Slika 4.6: Pokritost donosnih izpostavljenosti z oslavitvami po velikosti NFD

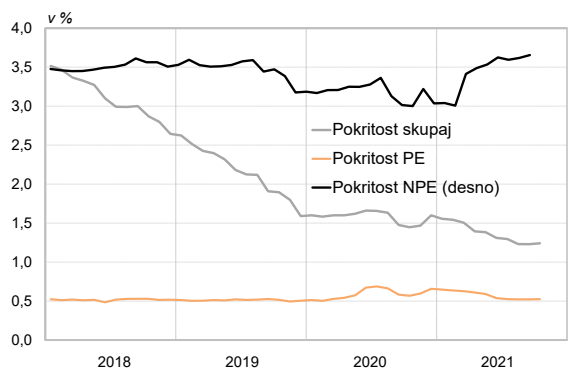
Opomba: PE pomeni donosne izpostavljenosti (performing exposures).

Vir: Banka Slovenije.

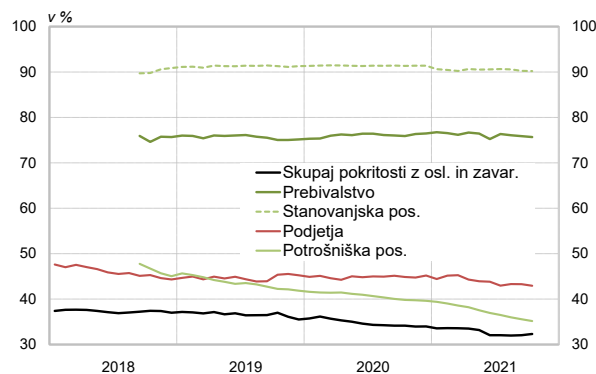
Pokritost donosnih izpostavljenosti z oslavitvami in rezervacijami na ravni celotnega portfelja se je v letu 2021 do oktobra zmanjševala, naraščala pa je pokritost NPE z oslavitvami. Slednja se je po aprilskem dvigu za dobrih 5 odstotnih točk zaradi enkratnega dogodka do oktobra povečala na 55,7 % (slika 4.7). Nasprotno se je pokritost donosnih izpostavljenosti z oslavitvami zmanjševala in

se oktobra vrnila na raven na začetku pandemije, 0,53 % v marcu 2020. V obdobju pandemije se je zmanjšala tudi skupna pokritost z oslabitvami in zavarovanji, na 32,3 %, pri čemer izstopa nizka in padajoča pokritost donosnih potrošniških posojil (slika 4.8).

Slika 4.7: Pokritost NPE in donosnih izpostavljenosti (PE) z oslabitvami in rezervacijami

Slika 4.8: Pokritost donosnih izpostavljenosti (PE) z oslabitvami in zavarovanji

Opomba: Na sliki desno je pokritost za celotni portfelj nižja od prikazanih skupin komitentov, ker zajema tudi (na sliki neprikazane) izpostavljenosti do centralne banke, ki so brez zavarovanj, ter nizko zavarovane izpostavljenosti do bank in hranilnic ter države.

Vir: Banka Slovenije.

5. Ustvarjanje dohodka bank

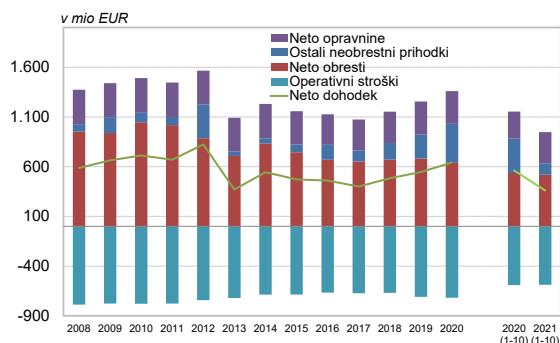
Letošnji dohodek bančnega sistema za lanskim v enakem obdobju zaostaja zaradi lanskega enkratnega učinka združitve dveh bank, sicer bi bil primerljiv z lanskim v enakem obdobju. Banke se sicer še vedno soočajo z negativno rastjo neto obresti, neobrestni prihodki pa, spet ob izločitvi omenjenega učinka, zaradi gibanja neto opravnin ne kažejo na zmanjševanje. Operativni stroški bank so letos primerljivi z lanskimi.

Neto obrestni prihodki še vedno zaostajajo za lanskimi, neto obrestna marža se še znižuje.

Neto obrestni prihodki se znižujejo že zadnje leto in pol, vendar se je v zadnjih mesecih negativna rast nekoliko upočasnila, oktobra na $-3,3\%$ medletno, ob primerjavi enoletnih obdobj pa je njihovo zaostajanje za lansko vrednostjo še vedno razmeroma visoko, $-5,2\%$. K znižanju neto obrestnih prihodkov letos izrazito prispevajo predvsem cenovni učinki. Ti so kot posledica okolja nizkih obrestnih mer prisotni že nekaj let, zdaj pa jih na aktivni strani krepi konkurenčna tekma med bankami. Po drugi strani pa v zadnjih mesecih količinski učinki ob višji kreditni rasti postopoma spet pozitivno prispevajo k obrestnim prihodkom. V prvem delu leta je bil njihov prispevek enak nič. Ob nadaljevanju povečevanja posojilne aktivnosti lahko pričakujemo dodatno izboljšane učinke iz tega naslova.¹³ Obrestni prihodki bank postopoma vse manj zaostajajo za lanskimi v enakem obdobju. Medletna rast posojil nebančnemu sektorju, ki je bila še ob prehodu iz prvega v drugo četrtletje negativna, se je v zadnjih mesecih zvišala zaradi povečevanja stanovanjskih posojil, oktobra pa tudi posojil NFD, kar bo imelo ugodne učinke na povečevanje obrestnih prihodkov. Obrestni odhodki so se povečali za $8,2\%$, kar je predvsem posledica presežnih rezerv bank na aktivih, ki se deloma obrestujejo po negativni obrestni meri, in povečanja obveznosti prek vrednostnih papirjev še v lanskem letu, ki predstavljajo dražji vir financiranja v primerjavi z ostalimi viri. Kljub temu zmanjševanje obrestnih prihodkov še vedno, v primerjavi s povečevanjem obrestnih odhodkov, več prispeva k zmanjšanju neto obresti. Neto obrestna marža, izračunana za zadnje enoletno obdobje, se je do oktobra 2021 znižala na $1,42\%$, kar je posledica tako upada neto obresti kot povečevanja obrestovane aktive bank (slika 5.2).

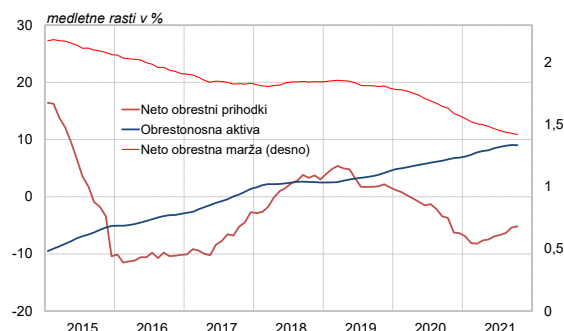
¹³ Tako skupni obrestni prihodki bank kot obrestni prihodki iz naslova posojil še vedno zaostajajo za lanskimi v enakem obdobju, pri prvih je oktobra medletna rast znašala $-1,5\%$, pri drugih $-2,3\%$.

Slika 5.1: Neto obrestni prihodki, neto neobrestni prihodki, operativni stroški in neto dohodek bank

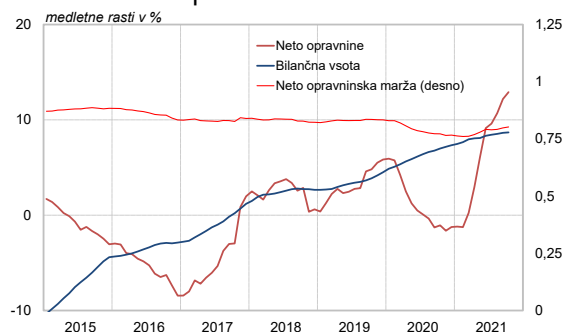
Vir: Banka Slovenije.

Slika 5.2: Medletne rasti neto obrestnih prihodkov, neto obrestovane aktive ter neto obrestna marža

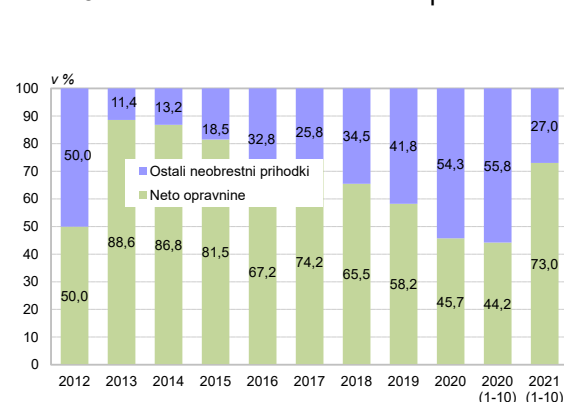
Neto neobrestni prihodki bančnega sistema so letos zaostajali za lanskimi zaradi lanskega enkratnega učinka združitve dveh bank v septembru, sicer bi jih nekoliko presegli. Rast neobrestnih prihodkov je v zadnjih mesecih sicer razmeroma stabilna, medtem ko je bila zaradi učinkov prevrednotenij iz naslova kreditov oziroma vrednostnih papirjev pri več bankah v prvih mesecih leta še nadpovprečno visoka. Med neobrestnimi prihodki se ohranja solidna rast neto opravnin, najstabilnejšega dela neto obrestnih prihodkov, ki je oktobra medletno znašala 14,8 %. Neto opravniška marža bank se posledično zvišuje, oktobra se je zvišala na 0,80 % (slika 5.3).

Slika 5.3: Medletne rasti neto opravnin, bilančne vsote, ter neto »opravniška« marža

Vir: Banka Slovenije.

Slika 5.4: Struktura neobrestnih prihodkov

Okvir 3: Neobrestni prihodki bank

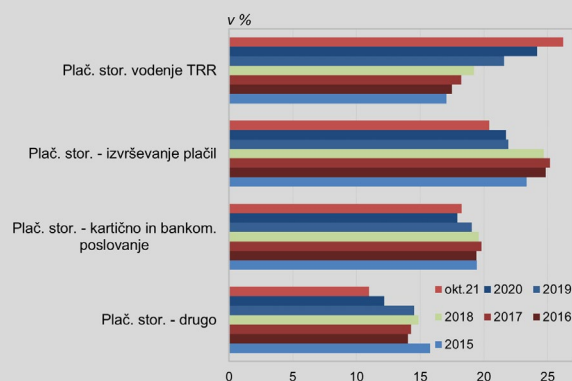
V okolju nizkih obrestnih mer banke namenjajo večjo pozornost ustvarjanju neto neobrestnih prihodkov. Banke so v zadnjih letih precej aktivne na tem področju in poskušajo s povečevanjem obsega neobrestnih prihodkov nadomestiti stagniranje rasti na področju neto obrestnih prihodkov. Delež najpomembnejšega in najstabilnejšega vira neto neobrestnih prihodkov, tj. neto opravnine, v bruto dohodku brez upoštevanja izrednih poslovnih prihodkov¹⁴ se je v zadnjih letih ohranjal na ravni 28 %. Letos pa je, zaradi manjšega porasta preostalih neto neobrestnih prihodkov kot neto opravnin, delež opravnin v bruto dohodku porasel na 33 %.

Prihodki od opravnin iz opravljanja plačilnih storitev so najpomembnejša kategorija prihodkov od opravnin. V zadnjih letih znaša povprečni delež prihodkov od opravnin iz naslova opravljenih plačilnih storitev v vseh prihodkih od opravnin 77 % (slika 5.5). Na porast prihodkov iz vodenja transakcijskih računov je v zadnjih letih pozitivno vplivalo uvajanje t. i. bančnih paketov. Ta poslovna politika bank je sicer vplivala na zniževanje vrednosti prihodkov na nekaterih drugih postavkah iz naslova plačilnega prometa: npr. prihodki iz naslova izvršenih plačil, prihodki iz bankomatskega poslovanja. Dodaten

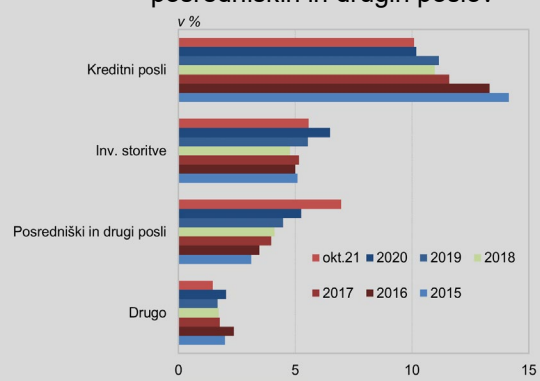
¹⁴ Izredni poslovni prihodki vključujejo postavki *slabo ime* in *čisti dobički/izgube iz nekratkoročnih sredstev v posesti za prodajo in z njimi povezanimi obveznostmi*.

razlog, zakaj se povečujejo prihodki iz naslova vodenja transakcijskih računov, pa so tudi ležarine. Skladno z nepopolnimi anketnimi odgovori bank ocenjujemo, da naj bi delež ležarin v prihodkih od opravnin letos julija znašal že približno 3,5 %.

Slika 5.5: Struktura prihodkov od opravnin: prihodki od opravnin iz opravljanja plačilnih storitev (plač. stor.)

Slika 5.6: Struktura prihodkov od opravnin: prihodki od opravnin iz kreditnih poslov, iz opravljanja investicijskih storitev, iz posredniških in drugih poslov

Vir: Banka Slovenije.

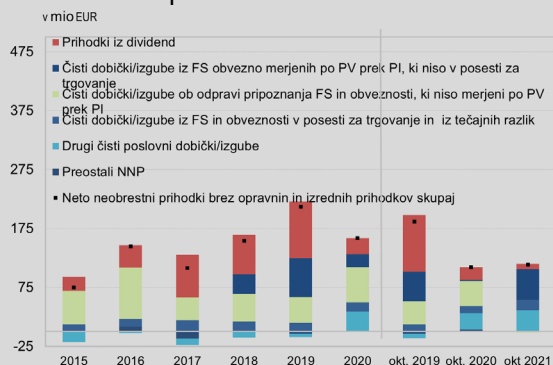
Prihodki od opravnin iz naslova kreditnih poslov so imeli v zadnjih letih padajočo dinamiko in sedaj predstavljajo približno 10 % vseh prihodkov od opravnin (slika 5.6). Na nižje prihodke iz odobrenih kreditnih poslov in iz prevzetih obveznosti iz kreditov je vplival manjši obseg kreditnih poslov. Obseg danih jamstev se je v zadnjih letih povečeval, zato lahko sklepamo, da je obseg prihodkov iz danih jamstev povezan predvsem z zniževanjem cene, ki jo banke lahko za to storitev zaračunajo, kar je posledica znižanja pribitka za kreditno tveganje zaradi ugodnega makroekomskega okolja ter večje konkurence, saj to storitev ponujajo tudi nebančni ponudniki, npr. zavarovalnice.

Prihodki od opravnin iz opravljanja investicijskih storitev predstavljajo približno 5 % vseh prihodkov od opravnin. Glavna postavka stabilnih prihodkov iz opravljanja pomožnih investicijskih storitev so prihodki iz vodenja računov nematerializiranih vrednostnih papirjev strank in opravljanja skrbniških poslov po ZTFI. Prihodki od opravnin iz opravljanja investicijskih storitev in poslov za račun strank so malce bolj volatilni in ta del je letos tudi najbolj vplival na znižanje prihodkov od opravnin iz opravljanja vseh investicijskih storitev.

Banke so zelo aktivne tudi na področju posredniških poslov in povečujejo obseg prihodkov iz tega naslova. Delež teh prihodkov v vseh prihodkih od opravnin letos znaša že 7 %. Najpomembnejši postavki prihodkov iz posredniških poslov sta prihodki iz posredovanja pri prodaji zavarovalnih polic in kolektivnem naložbenju. Poleg tega so banke aktivne tudi na področju posredovanja in servisiranja kreditnih poslov za račun tretjih oseb in pri fiduciarnih poslih. Preostalih prihodkov ni veliko, letos skupaj znašajo približno 1,5 % vseh prihodkov od opravnin. Mednje so vključeni prihodki od opravnin iz shranjevanja stvari in vrednosti ter oddajanja sefov, iz opravljanja skrbniških in administrativnih storitev v zvezi s kolektivnim naložbenjem ipd.

Podobno kot pri prihodkih od opravnin tudi pri odhodkih za opravnine največjo kategorijo predstavljajo odhodki za opravnine iz naslova opravljenega plačilnega prometa, ki v zadnjih letih predstavljajo približno 83 % vseh odhodkov za opravnine. Banke pa uspevajo ohranjati razmerje med vsemi prihodki in odhodki za opravnine, ki znaša približno 3,7, na stabilni ravni.

Slika 5.7: Glavne postavke ostalih, »neopravninskih« neobrestnih prihodkov brez izrednih poslovnih prihodkov

Vir: Banka Slovenije.

Prihodki iz dividend so ena od pomembnejših postavk ostalih, »neopravninskih« neobrestnih prihodkov. Prihodki so pod vplivom splošnih gospodarskih razmer, zato med leti nihajo. V letih 2017–2018 so banke realizirale prihodke iz dividend v povprečni višini skoraj 70 mio EUR. V letu 2019 so ti prihodki še dodatno porasli in so znašali 96 mio EUR. Z nastopom epidemiološke krize pa so ti prihodki strmo upadli, na 27 mio EUR v 2020 (slika 5.7). Letos prihodki iz dividend znašajo 8,9 mio EUR.

Z uvedbo MSRP 9 so se v bilancah bank pojavila finančna sredstva, obvezno merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ki niso v posesti za trgovanje. Prevrednotenje teh finančnih sredstev je zajeto v postavki čisti dobiček/izguba iz finančnih sredstev, obvezno merjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ki niso v posesti za trgovanje. Tudi ti dobički so bili najvišji v letu 2019, kar je bila posledica ugodnih gospodarskih razmer. Na letošnji ponovni porast teh prihodkov glede na lani je pozitivno vplivalo večje poplačilo terjatve.

Pomembna komponenta neobrestnih prihodkov so tudi čisti dobički/izgube ob odpravi pripoznanja finančnih sredstev in obveznosti, ki niso merjeni po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Od 2018 je povprečen znesek te postavke znašal približno 50 mio EUR. Letos pa so banke realizirale majhno neto izgubo iz tega naslova. Poleg realizirane razlike med prodajno ceno in knjigovodsko vrednostjo ob odpravi pripoznanja dolžniških vrednostnih papirjev in kreditov, merjenih po odplačni vrednosti in prek drugega vseobsegajočega donosa, je v tej kategoriji neobrestnih prihodkov zajeta posebnost računovodskega pripoznanja kreditov, pri katerih država pokriva prve izgube.

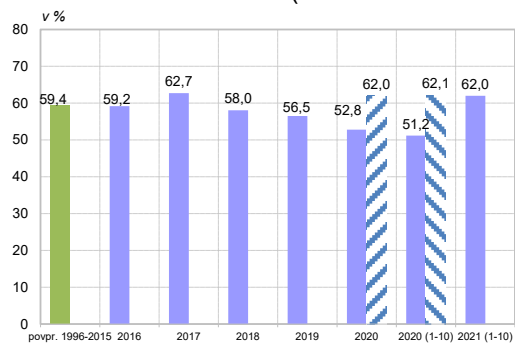
Od junija 2020 banke, zaradi računovodski sprememb, stroške v zvezi z vplačili v sklad za reševanje in sistem zajamčenih vlog ne pripoznajo več med drugimi poslovnimi odhodki, ampak med operativnimi stroški. Posledično je vsota vrednosti na postavkah drugih čistih poslovnih dobičkov oz. izgub, ki je bila do te računovodske spremembe rahlo negativna, od te spremembe pozitivna, letos v višini 35 mio EUR. Med čistimi dobički/izgubami iz finančnih sredstev in obveznosti, v posesti za trgovanje, večino predstavljajo neto dobički/izgube pri nakupu in prodaji tujih valut.

Operativni stroški bank so letos primerljivi z lanskimi. Za lanskimi v enakem obdobju so zaostajali za 0,6 %. Stabilna je tudi rast stroškov dela, ki lanske v enakem obdobju presegajo le za 1,3 %. Ob razmeroma visoki rasti bilančne vsote se še naprej znižuje delež operativnih stroškov v bilančni vsoti (slika 5.8). Kazalnik CIR (*Cost-to-Income ratio*, tj. operativni stroški v bruto dohodku bank) v bančnem sistemu ostaja primerljiv z vrednostmi v lanskem letu, njegova nihanja pa izhajajo predvsem iz nihanja bruto dohodka bank (slika 5.9).

Slika 5.8: Operativni stroški, stroški dela in delež operativnih stroškov v bilančni vsoti

Slika 5.9: Kazalnik razmerja med operativnimi stroški in bruto dohodkom (Cost-to-income ratio)

Opomba: Posebej označeni stolpci na desnem grafu prikazujejo vrednost kazalnika ob izločitvi enkratnega učinka na višje neobrestne prihodke in bruto dohodek bank zaradi združitve dveh bank septembra 2020.

Vir: Banka Slovenije.

6. Kapitalska ustreznost, dobičkonosnost in likvidnost bank

Kapitalski položaj slovenskega bančnega sistema je v prvih treh četrtletjih 2021 ostal dober, saj do realizacije povečanega kreditnega tveganja še ni prišlo. Skupna kapitalska ustreznost na konsolidirani osnovi se je letos do septembra povečala za 0,2 odstotne točke na 18,5 %, količnik CET1 pa za 0,3 odstotne točke na 17,0 %.¹⁵ Rahlo povečanje je posledica večje rasti regulatornega kapitala v primerjavi z rastjo tveganju prilagojene aktive. Banke so povečale predvsem kapital CET1, in sicer z zadržanimi dobički preteklega poslovnega leta in ostalimi rezervami. Tveganju prilagojena aktiva se je povečala zaradi višje kreditne rasti in s tem večje izpostavljenosti do podjetij in bančništva na drobno. Kljub zaostrenim epidemiološkim razmeram do realizacije povečanega kreditnega tveganja zaenkrat še ni prišlo, kar je pozitivno vplivalo tudi na kapitalsko ustreznost bančnega sistema. Delež nemonosnih izpostavljenosti (NPE) se je v času pandemije celo znižal,¹⁶ kar je prispevalo k zmanjšanemu tveganju prilagojene aktive za neplačane in visoko tvegane izpostavljenosti. Njihov delež je konec tretjega četrtletja 2021 znašal 3,6 % celotne tveganju prilagojene aktive.

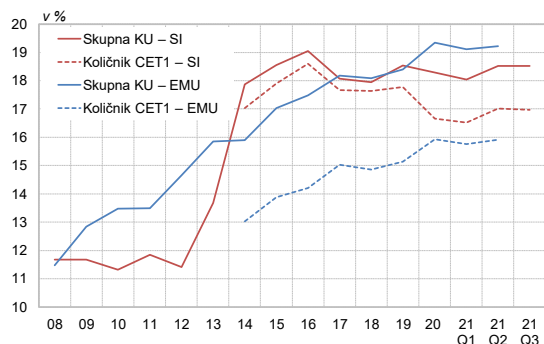
Skupna kapitalska ustreznost slovenskega bančnega sistema na konsolidirani osnovi od konca leta 2020 zaostaja za povprečjem evroobmočja (19,2 %).¹⁷ Količnik CET1, v nasprotju s skupno kapitalsko ustreznostjo, še naprej presega povprečje evroobmočja (15,9 %, slika 6.1), vendar pa hkrati ostaja nižji od srednje vrednosti količnikov CET1 posameznih držav. Na znižanje kapitalskih količnikov na ravni sistema konec leta 2020 je vplivalo znižanje njihovih vrednosti le pri posameznih bankah, do katerih je prišlo zaradi institucionalnih dejavnikov (združitve). Večina slovenskih bank je letos do septembra povečala skupno kapitalsko ustreznost, njena vrednost pa je bila pri skoraj polovici bank višja od povprečja evroobmočja.

¹⁵ Skupna kapitalska ustreznost je izračunana kot delež regulatornega kapitala v tveganju prilagojeni aktivi, količnik CET1 pa kot delež navadnega lastniškega temeljnega kapitala (CET1 oz. common equity tier 1 capital) v tveganju prilagojeni aktivi.

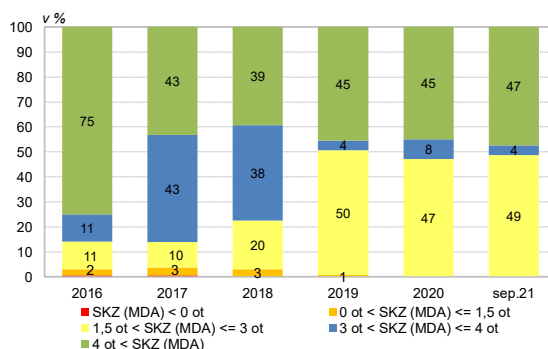
¹⁶ Več v poglavju Kakovost naložb bank.

¹⁷ V času pisanja tega poročila so zadnji razpoložljivi podatki na ravni evroobmočja na voljo za drugo četrtletje 2021, pri primerjavi je upoštevana konsolidirana osnova.

Slika 6.1: Gibanje količnikov kapitalne ustreznosti v primerjavi z evroobmočjem na konsolidirani osnovi

Slika 6.2: Preseganje skupne kapitalne zahteve po posameznih razredih, izraženo v deležu bilančne vsote na konsolidirani osnovi

Opomba: Oznaka SKZ (MDA) na desni sliki pomeni skupna kapitalna zahteva brez upoštevanja pribitka P2G.
Vir: Banka Slovenije, ECB (SDW).

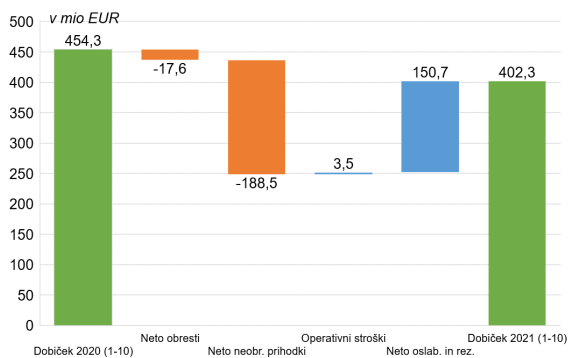
Pri večini slovenskih bank se izboljšanje kapitalnega položaja kaže tudi v daljšem časovnem obdobju, vendar pa so razlike med bankami še precejšnje. Medtem ko se je kapitalna ustreznost na ravni bančnega sistema v obdobju od leta 2014¹⁸ do drugega četrtletja 2021 povečala le za 0,6 odstotne točke, so bili porasti pri skoraj polovici slovenskih bank višji od 3,3 odstotne točke, kar je enako porastu na ravni povprečja evroobmočja v tem obdobju. Ob tem poudarjamo, da so razlike v kapitalnem položaju oziroma odpornosti na morebitne zaostrene razmere in stresne dogodke med slovenskimi bankami še vedno precejšnje. Kljub povprečnemu izboljšanju kapitalne ustreznosti pa razlike v odpornosti med bankami izvirajo iz različne strukture naložb in njihove tveganosti ter posledično različnih presežkov kapitalne ustreznosti nad kapitalnimi zahtevami (slika 6.2). Pri skoraj dveh tretjinah slovenskih bank, ki skupaj predstavljajo polovico bilančne vsote bančnega sistema, je bil konec tretjega četrtletja 2021 presežek dosežene skupne kapitalne ustreznosti nad pripadajočo kapitalno zahtevo¹⁹ višji od treh odstotnih točk. Skrbna presoja ustreznosti kapitala na ravni posameznih bank bo v prihodnje zelo pomembna zaradi negotove vzdržnosti visoke dobičkonosnosti, s katero bi banke lahko vzdrževale oziroma krepile svojo kapitalno ustreznost.

Banke so v prvih desetih mesecih leta 2021 poslovale z razmeroma visokim dobičkom pred obdavčitvijo predvsem zaradi neto sproščanja oslabitev in rezervacij. Nadaljnje ustvarjanje dobička ob stagnaciji dohodka ostaja negotovo. Dobiček pred obdavčitvijo je v obdobju januar–oktober 2021 znašal 402 mio EUR in bil medletno, kljub lanskemu enkratnemu učinku povečanja neobrestnih prihodkov, le za 11,4 % nižji od lanskega. Brez enkratnega učinka bi lanskega močno presegel. Ob stagnaciji neto dohodka je k visokemu dobičku prispevalo dejstvo, da je večina bank in hranilnic, tj. kar 11 od 16, neto sproščala oslabitve in rezervacije. Skupaj so banke neto sprostile za 42,1 mio EUR, medtem ko so jih lani v enakem obdobju neto oblikovale (108,6 mio EUR). V primerjavi z lanskim enakim obdobjem tako iz tega naslova izvira ohranjanje dobička na le za okrog desetino nižji ravni (slika 6.3). Kljub temu naj poudarimo, da so banke oktobra v primerjavi s septembrom za 6 mio EUR neto povečale oslabitve in rezervacije. Donosnost na kapital pred obdavčitvijo je na ravni sistema znašala 9,85 %. Nadaljnje ustvarjanje dobička ostaja zaradi stagniranja dohodka bank negotovo. Tudi neto sproščanje oslabitev in rezervacij dolgoročno ni vzdržno. Bolj dolgoročno primerjava pokaže, da bi banke ob oblikovanju neto oslabitev in rezervacij na ravni dolgoročnega povprečja dosegle le dobro tretjino dejansko dosežene donosnosti na kapital (slika 6.4).

¹⁸ Na izrazito izboljšanje skupne kapitalne ustreznosti bančnega sistema konec leta 2014 je vplivala sanacija posameznih velikih domačih bank.

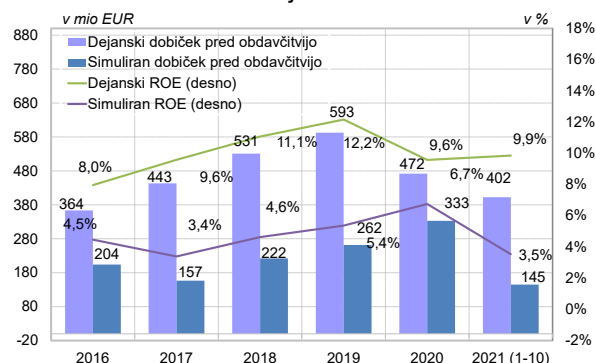
¹⁹ Upoštevana je skupna kapitalna zahteva (MDA) prvega in drugega stebra, brez zahteve P2G.

Slika 6.3: Spremembe komponent nastanka/porabe dobička v 1–10 2021 glede na 1–10 2020.

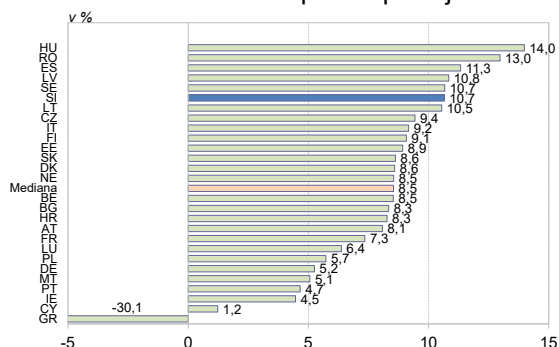
Vir: Banka Slovenije.

Slika 6.4: Primerjava dejanske in simulirane dobičkonosnosti bank ob upoštevanju dolgoročnega povprečja stroškov oslabitev in rezervacij.

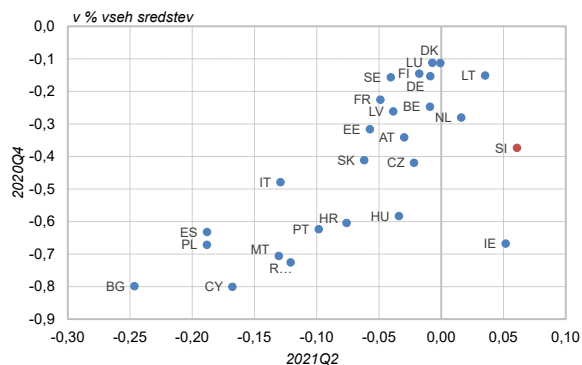
Primerjava z evropskimi državami²⁰ pokaže, da je bil letos v prvem polletju slovenski bančni sistem eden redkih med evropskimi državami z neto sproščanjem oslabitev (slika 6.6), kar pomeni, da je to letos glavni dejavnik še vedno nadpovprečne dobičkonosnosti v primerjavi z ostalimi državami, medtem ko se je Slovenija v letu 2020 po oblikovanju oslabitev uvrščala okrog sredine držav.²¹ Primerjava letošnje (slika 6.5) in lanske dobičkonosnosti sicer pokaže, da je slovenski bančni sistem v primerjavi z državami EU še vedno v prvi četrtini držav po dobičkonosnosti.

Slika 6.5: Vrednosti ROE za bančne sisteme držav EU v prvem polletju 2021

Vir: ECB (SDW, CBD) in lastni preračuni.

Slika 6.6: Neto oslabitve v bilančni vsoti v bančnih sistemih EU

Likvidnost bančnega sistema je ostala visoka kljub rahlemu poslabšanju vrednosti nekaterih indikatorjev septembra in oktobra. Količnik likvidnostnega kritja bančnega sistema (v nadaljevanju LCR) je do avgusta letos postopno naraščal, septembra in oktobra pa se je zaradi zmanjšanja likvidnostnega blažilnika in povečanja neto likvidnostnih odlivov znižal skupaj za 39 odstotnih točk na 317 %. Slovenija se po vrednosti LCR še naprej uvršča med prvih pet držav evroobmočja,²² ki močno presegajo minimalne regulatorne zahteve LCR (100 %) in torej ohranjajo visoko sposobnost pokrivanja neto likvidnostnih odlivov v kratkoročnem stresnem obdobju (slika 6.8).

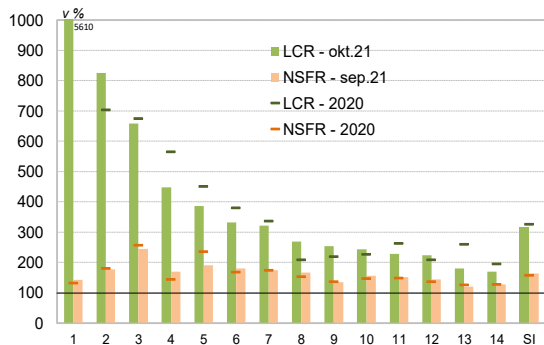
²⁰ Slovenski bančni sistem je bil ob polletju 2021 med štirimi bančnimi sistemi z neto sproščanjem oslabitev (poleg Slovenije so sproščale še Litva, Nizozemska in Irska).

²¹ Po drugi strani pa večletna primerjava deleža oslabitev in rezervacij glede na bilančno vsoto s celotnim evroobmočjem (podatki 2014–2020) pokaže, da so povprečne vrednosti za slovenski bančni sistem in celotno evroobmočje zelo primerljive, kljub neto sproščanju oslabitev v slovenskem bančnem sistemu v obdobju od 2017 do 2019; razlog je v še razmeroma visokih vrednostih v letih 2014 in 2015, prvem in drugem letu po tem, ko so bili neto oslabitve in rezervacije (2013) zaradi sanacije bančnega sistema sicer najvišje.

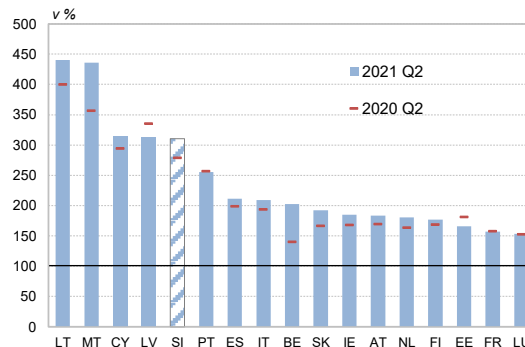
²² V času pisanja tega poročila so zadnji razpoložljivi podatki po državah evroobmočja na voljo za drugo četrtletje 2021, pri primerjavi med državami je upoštevana konsolidirana osnova.

Primarna likvidnost se je septembra in oktobra zmanjšala. Po umiritvi rasti vlog nebančnega sektorja so banke začele porabljati nakopičena sredstva pri centralni banki in jih najverjetneje usmerile v povečano kreditno aktivnost ali poplačilo dospelih obveznosti, kar je med drugim vplivalo tudi na znižanje kazalnika LCR. Delež primarne likvidnosti, ki poleg sredstev pri centralni banki obsega tudi denar v blagajni in vpogledne vloge pri bankah, je oktobra kljub znižanju še vedno predstavljal več kot petino bilančne vsote.

Slika 6.7: Količnik likvidnostnega kritja (LCR) in količnik neto stabilnega financiranja (NSFR) po bankah

Slika 6.8: Primerjava LCR na konsolidirani osnovi po državah evroobmočja

Opomba: Vodoravna modra črta označuje minimalno zahtevano raven za LCR in NSFR (100 %) v skladu z regulativo CRR.

Vir: Banka Slovenije, ECB (SDW).

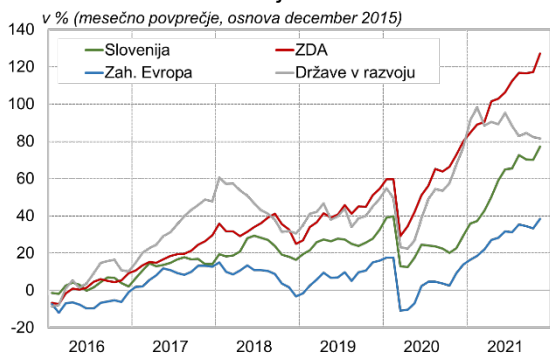
Vse banke presegajo minimalno zahtevo neto stabilnega financiranja (NSFR). Z namenom zagotovitve stabilnega financiranja bank in posledično manjšega pritiska na njihovo likvidnost morajo banke od junija 2021 dalje izpolnjevati minimalno zahtevo kazalnika NSFR, ki znaša 100 %. Vrednost kazalnika NSFR bančnega sistema je konec tretjega četrtletja znašala 163 %, kar pomeni, da je imel bančni sistem za 63 % večji obseg potrebnega stabilnega financiranja, kot so bile njegove potrebe po financiranju v enoletnem obdobju, v običajnih in stresnih razmerah.

Razlike v likvidnostnem položaju med posameznimi slovenskimi bankami ostajajo precejšnje, skrbno upravljanje likvidnosti pa ostaja še zlasti pomembno pri bankah z nižjimi likvidnostnimi presežki. Pri več kot polovici bank se je vrednost LCR septembra in oktobra zmanjšala, vendar pa so vse banke presegle regulatorno zahtevo, le pri dveh bankah je bila njegova vrednost nižja od dvakratnika regulatorne zahteve (slika 6.7). Likvidnostni položaj posameznih bank bi se lahko poslabšal v primeru nenadnega in obsežnega premika vlog nebančnega sektorja, ki predstavljajo glavni vir financiranja slovenskih bank. Pozorno spremljanje likvidnostnega položaja ostaja zato zelo pomembno pri bankah z nižjimi likvidnostnimi presežki, ki bi se z morebitnim stresnim dogodkom težje soočile.

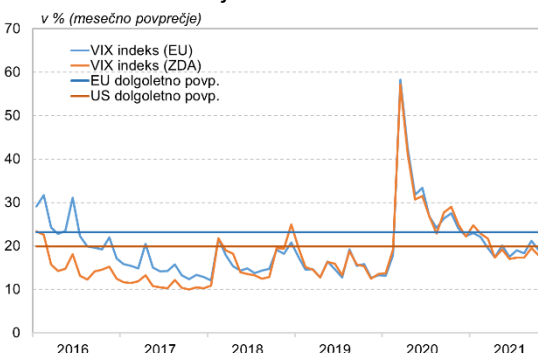
7. Kapitalski trgi in vzajemni skladi

Ob nadaljnji rasti cen nafte in ostalih energentov v tretjem četrtletju leta 2021 je bila inflacija osrednja skrb na svetovnih delniških borzah. Rast okužb s covidom-19 je te skrbi še dodatno okrepila, kar pa se je odražalo le v upočasnitvi rasti delniških borznih indeksov. Kljub povečani skrbi investitorjev glede morebitnih inflacijskih pritiskov (in morebitne stagflacije) ter rasti okužb s covidom-19 je večina globalnih delniških indeksov oktobra oziroma novembra, ob dobrih objavah poslovnih rezultatov za prejšnje četrtletje, zaključila višje od ravni, doseženih v tretjem četrtletju (slika 7.1). Težave s kitajsko nepremičninsko družbo Evergrande so za zdaj ostale omejene na slabšo donosnost naložb na trgih v razvoju. Ob pojavu novega seva virusa SARS-CoV-2 (omicron) se je ob koncu novembra nekoliko povečala volatilnost na borzah (slika 7.2), kar pa se ni odrazilo v upadu mesečnega povprečnega donosa borznih indeksov.

Slika 7.1: Okrevanje izbranih borznih indeksov

Slika 7.2: Gibanje indeksa volatilnosti

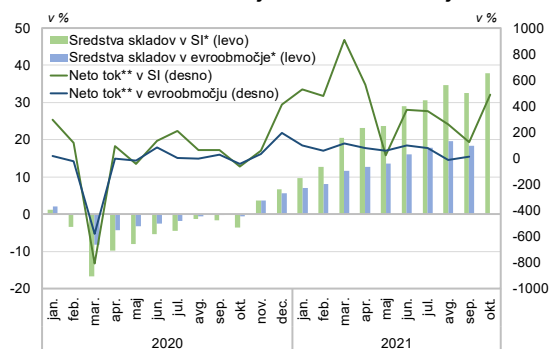

Opomba: Na sliki desno je za ZDA izbran indeks S&P 500, za Zahodno Evropo Euro Stoxx 600, za države v razvoju pa Emerging markets net total return index. Podatki v obeh slikah so do vključno novembra 2021.

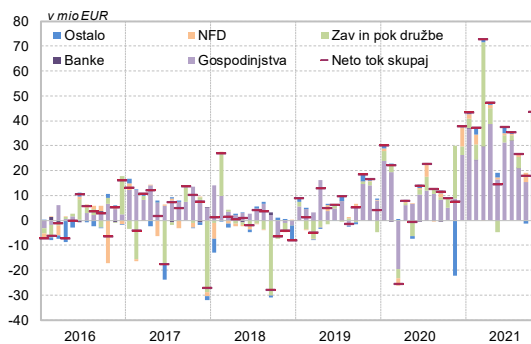
Vir: Bloomberg, Banka Slovenije.

Rast sredstev in povečan neto tok v vzajemne sklade²³ sta se nadaljevala v tretjem četrtnetju in v oktobru. Zaradi povečanih negotovosti na svetovnih delniških borzah so se neto vplačila v vzajemne sklade v tretjem četrtnetju nekoliko zmanjšala v Sloveniji in tudi v evroobmočju (slika 7.3). Vrednost sredstev domačih vzajemnih skladov se je konec oktobra zaradi vrednostnih sprememb medletno povečala za kar 42,5 % ter preseгла mejo 4 mrd EUR. V prvih desetih mesecih leta 2021 se je povprečni mesečni neto tok v domače vzajemne sklade medletno povečal za več kot trikrat na 27,5 mio EUR, v primerjavi z letom 2019 pa za več kot šestkrat. Neto vplačila gospodinjstev (kot tudi ostalih sektorjev) so se v tretjem četrtnetju v primerjavi s prvo polovico leta 2021 nekoliko zmanjšala, glavnina naložb pa je bila usmerjena v delniške sklade. Oktobra se je neto tok v domače vzajemne sklade povečal na raven iz prve polovice leta 2021 (slika 7.4). Glavnino neto vplačil so podobno kot v predhodnih mesecih vplačala gospodinjstva in zavarovalnice (iz naslova življenjskih zavarovanj z naložbenim delom).

Slika 7.3: Primerjava gibanja sredstev in neto toka sredstev v sklade med Slovenijo in evroobmočjem

Slika 7.4: Neto naložbe v domače vzajemne sklade

Opomba: Na sliki levo sta zadnja razpoložljiva podatka za Slovenijo oktober, za evroobmočje pa september. Zaradi primerljivosti nismo upoštevali sredstev in naložb v denarne sklade. *Odstotna sprememba stanja v primerjavi z decembrom 2019. **Odstotna sprememba glede na mesečno povprečje, doseženo v letu 2019. V Sloveniji je bil neto tok negativen marca in maja 2020, v evroobmočju pa marca 2020.

Vir: ECB SDW, ATVP, Banka Slovenije.

8. Poslovanje lizinskih družb

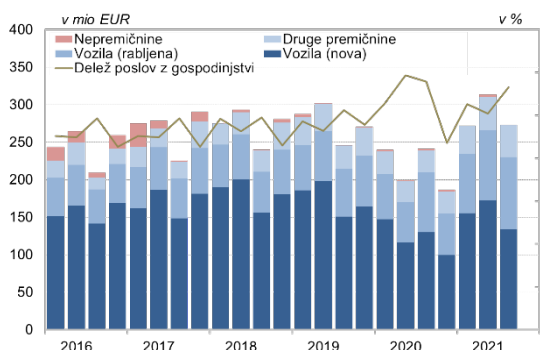
Rast poslovanja lizinskih družb²⁴ se je nadaljevala tudi v tretjem četrtnetju 2021. Vrednost novih poslov se je v tretjem četrtnetju povečala za 13,1 %, v prvih devetih mesecih pa za 26,1 % na 858 mio EUR (slika 8.1). Na medletno rast je vplival bazni učinek iz preteklega leta, ko je vrednost novih poslov

²³ V tem delu analiziramo podatke domačih vzajemnih skladov. Po podatkih ATVP se je število upravljalcev alternativnih investicijskih skladov (AIS) v letu 2020 povečalo za 30 % na 30 upravljalcev, medtem ko so se sredstva povečala za 34,7 % na 229 mio EUR.

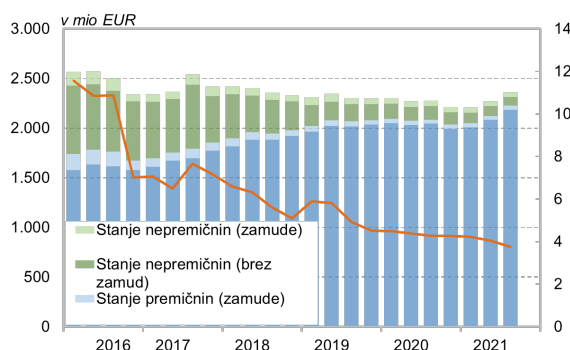
²⁴ Obravnavamo tiste družbe, ki skladno s Sklepom o poročanju institucij, ki izvajajo dejavnost najema, poročajo Banki Slovenije.

v prvih devetih mesecih upadla za 18,6 %. Največje medletno povečanje je bilo prisotno pri poslih z gospodarskimi družbami. Ti posli so se ob 36,7-odstotnem medletnem povečanju na 400 mio EUR ponovno približali obsegu poslov z gospodinjstvi, ki se je povečal za 18,3 % na 456 mio EUR.

Slika 8.1: Novi lizinski posli

Slika 8.2: Stanje lizinskih poslov in delež zamud nad 90 dni

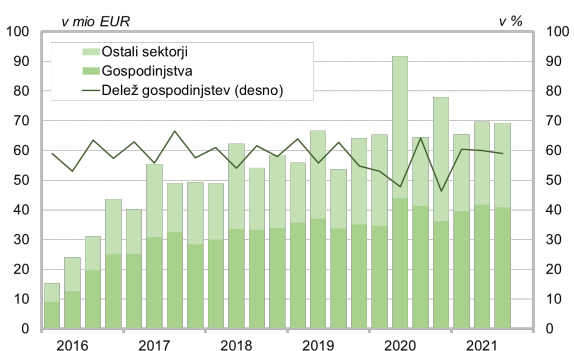
Vir: Banka Slovenije.

Povečano zanimanje za vozila se je odražalo v nadaljnji rasti stanja poslov. Slednji so se v Q3 2021 medletno povečali za 3,7 % na 2,4 mrd EUR. Delež zamud nad 90 dni se je ob sočasnem znižanju vrednosti zamud zmanjšal za 0,5 odstotne točke na 3,8 % (slika 8.2). Težave z odplačevanjem obveznosti podjetij, ki so se nakazovale ob koncu preteklega leta in prvem četrtletju letošnjega leta, ostajajo omejene in stabilne.

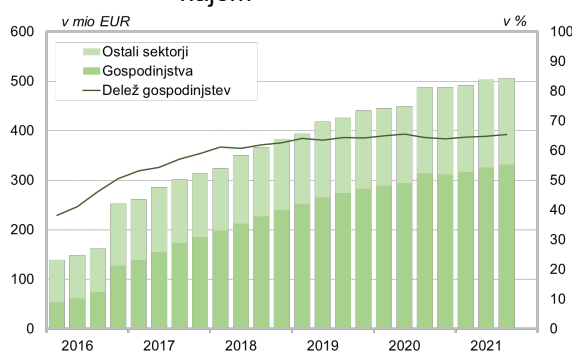
Dobičkonosnost lizinskih družb se je v prvih devetih mesecih leta 2021 nekoliko zmanjšala. Dobiček lizing družb se je medletno zmanjšal za 8,5 % na 36 mio EUR. S povečanjem obsega dela so se stroški storitev in dela medletno izraziteje povečali, finančni prihodki iz deležev v hčerinskih družbah pa upadli. Nivo stroškov in storitev ne odstopa od nivojev pred razglasitvijo epidemije, kar nakazuje na to, da bi moral učinek vsaj delno izzveneti v prihodnjih četrtletjih, če se razmere zaradi covida-19 ne bodo bistveno poslabšale. Povečan obseg poslovanja in krepitev odpornosti²⁵ sta se odražala v rasti bilančne vsote in kapitala lizinskih družb.

Banke²⁶ so v prvih devetih mesecih leta 2021 dodatno okrepile svojo neposredno prisotnost na trgu finančnih najemov. Vrednost novih bančnih poslov iz finančnega najema se je v primerjavi z enakim obdobjem leta 2020 sicer zmanjšala za 7,7 % na 204 mio EUR, zaradi izrednega povečanja novih poslov v drugem četrtletju 2020 (slika 8.3). Stanje poslov se je ob tem medletno povečalo za 3,9 % na 506 mio EUR (slika 8.4).

Slika 8.3: Novi bančni posli – finančni najem

Slika 8.4: Stanje bančnih poslov – finančni najem

Vir: Banka Slovenije.

²⁵ Skladno z makrobonitetnim priporočilom Banke Slovenije, je večina lizinskih družb dobiček, ustvarjen v letih 2019 in 2021, namenila za povečanje kapitala.

²⁶ Upoštevamo banke, ki skladno s Sklepom o poročanju monetarnih finančnih institucij poročajo Banki Slovenije posle iz finančnega najema.

9. Prikaz tveganj in odpornosti bančnega sistema

V četrtem četrletju 2021 so ostala tveganja za finančni sistem na enaki ravni kot četrletje pred tem (tabela 9.1). Odpornost bank na sistemska tveganja ostaja na segmentu solventnosti in dobičkonosnosti srednja, na segmentu likvidnosti pa visoka.

V tretjem četrletju 2021 se je rast domače gospodarske aktivnosti nekoliko umirila, makroekonomsko tveganje pa ostaja povečano, vendar se še naprej zmanjšuje. Tudi tveganja, ki izhajajo iz trga nepremičnin, so povečana, predvsem zaradi nadaljnje visoke rasti cen stanovanjskih nepremičnin. V bančnem sistemu je povečano tudi kreditno tveganje, saj se, kljub v povprečju trenutno ugodnim trendom, obseg in delež NPE v prihodnje lahko poveča, kar pa pričakujejo tudi banke. Neto dohodek v bančnem sistemu se je letos močno zmanjšal predvsem zaradi baznega učinka oziroma enkratno visokih neobrestnih prihodkov zaradi učinka združitve dveh bank septembra lani. Brez tega dogodka bi bil dohodek bank letos sicer primerljiv z lanskim v enakem obdobju. Kapitalski položaj bančnega sistema se v tretjem četrletju 2021 ni bistveno spremenil, razlike v kapitalskem položaju oziroma odpornosti na morebitne zaostrene razmere in stresne dogodke med slovenskimi bankami pa so precejšnje. Banke so letos do oktobra poslovale z razmeroma visokim dobičkom pred obdavčitvijo, vendar predvsem zaradi neto sproščanja oslabitev in rezervacij. Vzdržnost takšne dobičkonosnosti bank v prihodnje je negotova.

Tabela 9.1: Prikaz tveganj in odpornosti Banke Slovenije za slovenski finančni sistem

Prikaz tveganj in odpornosti							Tendencna sprememba na lestvici
Q4 2019	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021		
Sistemsko tveganje							
Makroekonomsko tveganje	🟡	🔴	🔴	🟡	🟡	🟡	↓
Tveganje, ki izhaja iz nepremičninskega trga	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	→
Tveganje financiranja v bančnem sistemu	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	→
Obrestno tveganje v bančnem sistemu	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	↑
Kreditno tveganje v bančnem sistemu	🟢	🟡	🔴	🔴	🟡	🟡	→
Dohodkovno tveganje v bančnem sistemu	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	↑
Tveganje, ki izhaja iz lizinskih družb	🟢	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	→
Odpornost na sistemska tveganja							
Solventnost in dobičkonosnost bančnega sistema	🟢	🟢	🟡	🟡	🟡	🟡	→
Likvidnost bančnega sistema	🟢	🟢	🟢	🟢	🟢	🟢	↓

Barvna lestvica:

Tveganje	🟢 nizko	🟡 zmerno	🟠 povišano	🔴 visoko
Odpornost	🟢 visoka	🟡 srednja	🟠 nizka	🔴 zelo nizka

Opomba: Pri prikazu tveganj in odpornosti se ocena na barvni lestvici nanaša na oceno do enega četrletja vnaprej. Puščica predstavlja pričakovano spremembo tveganja oziroma odpornosti na lestvici (navzgor ali navzdol) v nekoliko daljšem horizontu, okrog enega leta. Pri tveganjih usmeritev puščice navzgor (navzdol) pomeni povečanje (zmanjšanje) tveganja, pri odpornosti pa njeno krepitev (slabitev). Prikaz tveganj in odpornosti v bančnem sektorju temelji na analizi ključnih tveganj in odpornosti za slovenski bančni sistem ter je opredeljen kot sklop kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov za opredelitev in merjenje sistemskega tveganja in odpornosti.

V Q1 2021 se je spremenila obravnava dohodkovnega tveganja, ki sedaj izpostavlja predvsem tveganje ustvarjanja (neto) dohodka bank, medtem ko je dobičkonosnost prikazana v delu »Odpornost bančnega sistema na sistemska tveganja« skupaj s solventnostjo. Razlog spremembe je omejitev podvojene obravnave tveganj v dohodkovnem in kreditnem tveganju. Oslabitev in rezervacije oziroma njihov prispevek k porabi ustvarjenega (bruto) dohodka bank se sedaj obravnava le v kreditnem tveganju in ne tudi v dohodkovnem, pri odpornosti pa na segmentu dobičkonosnosti.

Vir: Banka Slovenije.

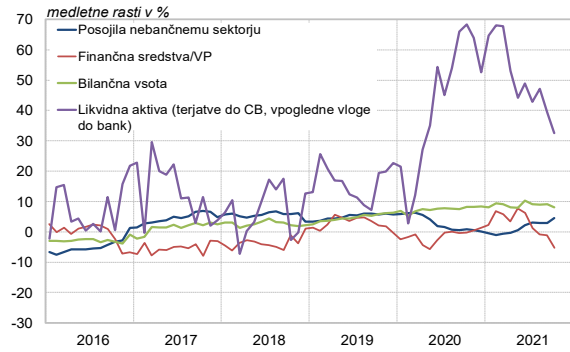
PRILOGA

KAZALO

1. Ključna gibanja v bančnem sistemu	1
2. Glavne značilnosti in izkazi poslovanja bank	2
3. Obrestne mere bank	4
4. Kakovost kreditnega portfelja bank	5
5. Odložena in novoodobrena posojila kot posledica epidemije Covid-19	7

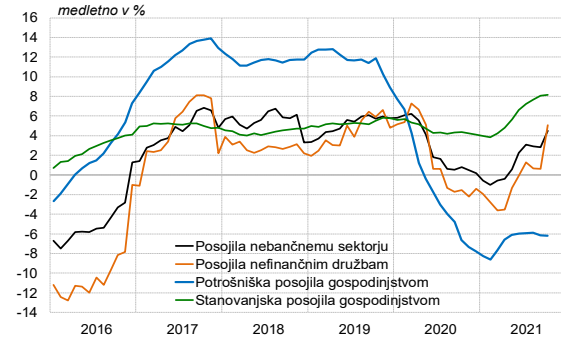
1. KLJUČNA GIBANJA V BANČNEM SISTEMU

Slika 1.1: Rast naložb bank

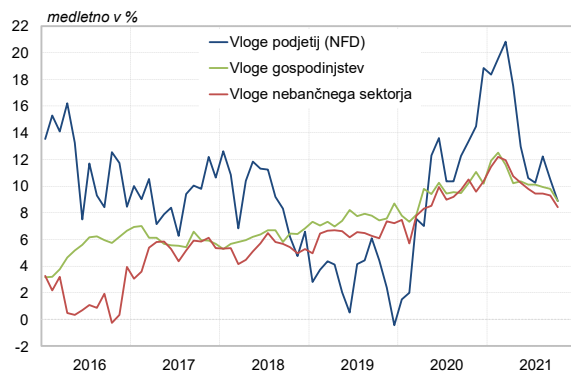
Opomba: Kategorija "Finančna sredstva / vrednostni papirji" vključuje tudi dolžniške vrednostne papirje iz skupine kreditov in terjatev.
Vir: Banka Slovenije.

Slika 1.2: Posojila po sektorjih in vrstah posojil

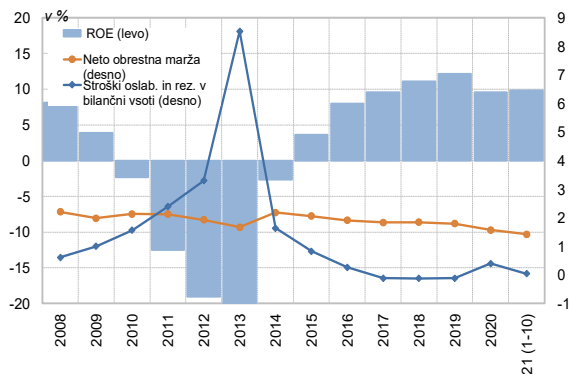
Vir: Banka Slovenije.

Slika 1.3: Vloge po sektorjih

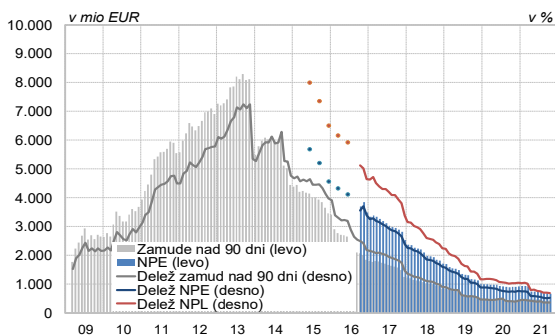
Vir: Banka Slovenije.

Slika 1.4: Donosnost na kapital (ROE), neto obrestna marža ter stroški oslabeitev in rezervacij v bilančni vsoti

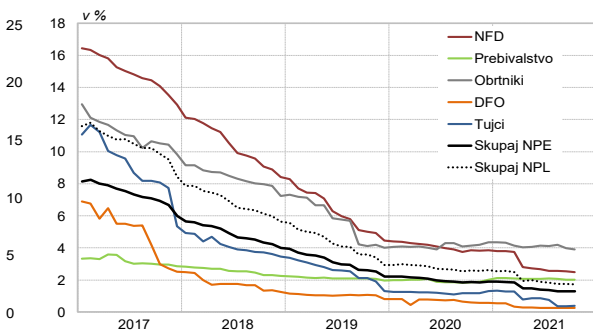
Opomba: Kazalnika neto obrestna marža na obrestonosno aktivo in neto stroški oslabeitev in rezervacij na bilančno vsoto, sta vedno izračunana za zadnjih 12 mesecev. Donosnost na kapital ROE pred obdavčitvijo je znotraj leta izračunan kumulativno do vključno zadnjega razpoložljivega podatka.
Vir: Banka Slovenije.

Slika 1.5: NPE, NPL in terjatve v zamudi nad 90 dni, stanja in deleži

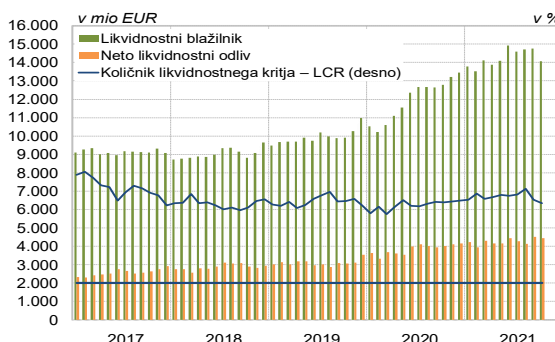
Vir: Banka Slovenije.

Slika 1.6: Delež NPE po skupinah komitentov

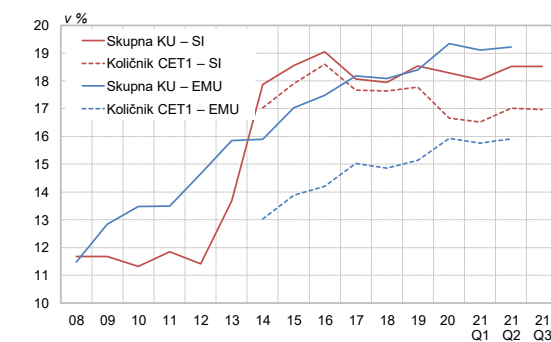
Vir: Banka Slovenije.

Slika 1.7: Gibanje količnika likvidnostnega kritja (LCR)

Opomba: Vodoravna črta označuje minimalno zahtevano raven LCR (100%) v skladu z regulativo CRR.
Vir: Banka Slovenije.

Slika 1.8: Gibanje količnikov kapitalne ustreznosti v primerjavi z evroobmočjem na konsolidirani osnovi

Vir: Banka Slovenije, ECB (SDW).

2. GLAVNE ZNAČILNOSTI IN IZKAZI POSLOVANJA BANK¹

Tabela 2.1: Bilanca stanja bank in hranilnic po stanju 31. 10. 2021

Stanja v mio EUR; rasti v %	Stanje		Struktura		Stanje		Struktura		Prir. v mio EUR		Rast v %	
	dec.08	v %	dec.20	v %	okt.21	v %	okt.21	v 2021	okt.21	medletno		
Aktiva	47.948	100,0	44.651	100,0	47.421	100,0	-48,7	2.769,7	-0,1	8,1		
Denar v blagajni, stanje na rač. pri CB in vpogl. vloge pri bankah	1.250	2,6	8.825	19,8	10.712	22,6	-235,0	1.887,4	-2,1	32,5		
Kreditni bankam po odpl. vrednosti (vklj. s CB)	4.101	8,6	1.492	3,3	1.607	3,4	9,0	114,7	0,6	-4,0		
domačim bankam	2.673	5,6	647	1,4	537	1,1	-27,7	-110,2	-4,9	-14,7		
tujim bankam	1.428	3,0	845	1,9	1.070	2,3	36,7	224,9	3,5	2,5		
kratkoročni krediti bankam	2.056	4,3	271	0,6	485	1,0	55,1	214,1	12,8	8,9		
dolgoročni krediti bankam	2.046	4,3	1.222	2,7	1.122	2,4	-46,1	-99,4	-3,9	-8,6		
Kreditni nebančnemu sektorju*	33.718	70,3	23.561	52,8	24.758	52,2	535,7	1.196,9	2,2	4,5		
od tega nefinančnim družbam	20.260	42,3	8.750	19,6	9.398	19,8	425,6	647,5	4,7	5,1		
gospodinjstvom	7.558	15,8	10.712	24,0	11.165	23,5	86,0	452,8	0,8	3,8		
od tega stanovanjski			6.760	15,1	7.260	15,3	61,1	499,7	0,8	8,1		
potrošniški			2.591	5,8	2.492	5,3	-4,9	-98,6	-0,2	-6,2		
državi	506	1,1	1.546	3,5	1.404	3,0	1,2	-142,0	0,1	-8,3		
drugim. fin. org.	2.829	5,9	1.202	2,7	1.294	2,7	3,3	91,6	0,3	4,7		
tujcem	2.515	5,2	1.323	3,0	1.471	3,1	19,2	148,3	1,3	22,3		
Druga finan. sredstva iz skupine kred. in terj. (po odpl. vredn.)	0	0,0	113	0,3	182	0,4	41,8	69,5	29,8	35,7		
Vrednostni papirji (VP)/finančna sredstva (FS)**	7.323	15,3	8.958	20,1	8.504	17,9	-402,8	-454,4	-4,5	-5,3		
a) FS v posesti za trgovanje	1.177	2,5	61	0,1	54	0,1	-1,3	-6,6	-2,4	-12,3		
od tega dolžniški VP	571	1,2	3	0,0	5	0,0	2,2	1,8	68,3	143,6		
...dolžniški VP države	56	0,1	3	0,0	5	0,0	2,2	1,8	68,3	143,6		
b) FS, obvezno merjena po PV prek PI, ki niso v pos. za trgovanje	0	0,0	92	0,2	89	0,2	-5,3	-3,1	-5,6	20,3		
od tega dolžniški VP	0	0,0	3	0,0	3	0,0	-5,1	0,2	-64,7	0,0		
c) FS, določena za merjenje po PV prek PI	179	0,4	6	0,0	0	0,0	0,0	-6,1	0,0	-100,0		
od tega dolžniški VP	163	0,3	6	0,0	0	0,0	0,0	-6,1	0,0	-100,0		
...dolžniški VP države	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
d) FS merjena po PV prek DVD	4.552	9,5	5.818	13,0	4.982	10,5	-299,8	-835,5	-5,7	-15,2		
od tega dolžniški VP	4.318	9,0	5.625	12,6	4.786	10,1	-298,9	-838,9	-5,9	-15,7		
...dolžniški VP države	2.875	6,0	3.854	8,6	3.157	6,7	-271,9	-696,3	-7,9	-18,7		
e) Dolžniški VP po odplačni vrednosti	1.415	3,0	2.981	6,7	3.378	7,1	-96,4	397,0	-2,8	14,0		
od tega dolžniški VP države	1.182	2,5	2.314	5,2	2.373	5,0	-161,2	58,2	-6,4	2,9		
Naložbe v kapital odvisnih družb, skupaj obvladovanih družb in pridruženih družb	627	1,3	903	2,0	937	2,0	9,1	33,9	1,0	81,3		
Ostala aktiva	928	1,9	799	1,8	721	1,5	-6,5	-78,3	-0,9	-10,6		
Pasiva	47.948	100,0	44.651	100,0	47.421	100,0	-48,7	2.769,7	-0,1	8,1		
Finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti (vloge)***	43.124	89,9	39.404	88,2	42.023	88,6	-21,3	2.619,0	-0,1	8,7		
a) Fin. obveznosti do CB (Evrosistema)	1.229	2,6	1.380	3,1	2.328	4,9	-1,4	948,3	-0,1	68,4		
b) Obveznosti do bank	18.168	37,9	2.378	5,3	1.920	4,0	-72,8	-458,0	-3,7	-24,8		
od tega do domačih bank	2.065	4,3	799	1,8	740	1,6	-21,8	-59,2	-2,9	-6,9		
od tega do tujih bank	16.098	33,6	1.579	3,5	1.180	2,5	-51,1	-398,9	-4,1	-33,0		
c) Obveznosti do neban. sekt. (vloge NS)	20.883	43,6	34.281	76,8	36.090	76,1	-57,2	1.809,0	-0,2	8,4		
od tega do nefinančnih družb (podjetij)	3.728	7,8	8.031	18,0	8.357	17,6	-99,4	326,5	-1,2	8,9		
gospodinjstev	13.407	28,0	22.437	50,2	23.702	50,0	-65,5	1.265,5	-0,3	8,9		
države	1.879	3,9	948	2,1	783	1,7	3,2	-165,0	0,4	-18,1		
drugih finančnih organizacij	1.065	2,2	1.172	2,6	1.393	2,9	63,2	220,6	4,7	13,2		
tujcev	475	1,0	1.217	2,7	1.351	2,8	49,7	134,6	3,8	12,1		
d) Dolžniški vrednostni papirji	1.276	2,7	1.058	2,4	1.235	2,6	46,6	176,9	3,9	16,2		
e) Ostale finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti****	1.568	3,3	307	0,7	450	0,9	63,7	142,9	16,5	21,2		
Rezervacije	176	0,4	186	0,4	159	0,3	-1,4	-26,7	-0,9	-10,3		
Kapital	4.010	8,4	4.805	10,8	5.043	10,6	-17,0	238,7	-0,3	5,6		
Ostala pasiva	638	1,3	257	0,6	195	0,4	-9,1	-61,3	-4,4	-27,4		
BILANČNA VSOTA	47.948	100,0	44.651	100,0	47.421	100,0	-48,7	2.769,7	-0,1	8,1		

Opombe: * Krediti nebančnemu sektorju, brez namena za trgovanje, zajemajo "Kredite in druga finančna sredstva po odplačni vrednosti (iz A. VI. iz "Metodologije za izdelavo rekapitulacije izkaza finančnega položaja", kategorijo "Kredite (in druga finančna sredstva), določeni za merjenje po PV prek PI" (iz A.III), kategorijo "Kredite (in druga finančna sredstva), določeni za merjenje po PV prek DVD" (iz A.IV) in kategorijo "Kredite (in druga finančna sredstva), merjeni po PV prek DVD.

**Finančna sredstva/vrednostni papirji v aktivih zajemajo celotna finančna sredstva iz A.III., vključno s krediti namenjenimi trgovanju, iz ostalih skupin finančnih sredstev (A.III., A.IV. in A.V.) so zajeti lastniški in dolžniški vrednostni papirji, brez kreditov.

***K skupnim finančnim obveznostim merjenim po odplačni vrednosti so v letu 2008 zajete tudi obveznosti bank do centralne banke.

****Do 31. 12. 2017 vključuje tudi podrejene obveznosti, z metodologijo MSRP9 je postavka "podrejene obveznosti" ukinjena, te obveznosti so vključene med obveznosti do bank.

Vir: Banka Slovenije.

¹ Podatki o poslovanju bank v tej publikaciji temeljijo na knjigovodskih podatkih bank, ki se metodološko razlikujejo od statističnih podatkov. Podatki o posojilih se razlikujejo še zato, ker podatki v tej publikaciji vključujejo tudi posojila tujcem, upoštevajo neto princip (zneski zmanjšani za popravke vrednosti) ter ne vključujejo netržnih vrednostnih papirjev.

Tabela 2.2: Izkaz poslovnega izida 2019, 2020 in 2021

v mio EUR; rasti v %	2019	Strukt.	2020	Strukt.	2020	Strukt.	2021	Strukt.	Medl. rast.
		v %		v %	jan.-okt.	v %	jan.-okt.	v %	jan.- okt. 21/ jan.- okt. 20
Prihodki od obresti	790,0		754,0		631,7		622,0		-1,5
Odhodki od obresti	107,3		114,9		95,2		103,0		8,2
Čiste obresti	682,7	54,4	639,1	47,0	536,5	46,5	518,9	54,7	-3,3
Neobrestni prihodki	573,4	45,6	721,0	53,0	617,7	53,5	429,2	45,3	-30,5
od tega neto opravnine	333,8	26,6	329,7	24,2	273,0	23,7	313,3	33,0	14,8
od tega čisti dobički/izgube iz FS in obvez. namenjenih trgovanju	12,1	1,0	16,0	1,2	12,2	1,1	16,8	1,8	38,6
Bruto dohodek	1.256,1	100,0	1.360,1	100,0	1.154,2	100,0	948,1	100,0	-17,9
Operativni stroški	-709,3	-56,5	-718,4	-52,8	-591,4	-51,2	-587,9	-62,0	-0,6
Neto dohodek	546,8	43,5	641,6	47,2	562,9	48,8	360,2	38,0	-36,0
Neto oslabitve in rezervacije	45,7	3,6	-169,6	-12,5	-108,6	-9,4	42,1	4,4	-138,7
Dobiček pred obdavčitvijo	592,5	47,2	472,0	34,7	454,3	39,4	402,3	42,4	-11,4
Davki	-62,0		-21,7		-25,5		-41,3		61,8
Dobiček po obdavčitvi	530,5		450,3		428,8		361,0		-15,8

Vir: Banka Slovenije.

Tabela 2.3: Nekateri kazalci poslovanja

v %	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		2021		okt.2020	okt.2021
							2020	jan.- okt.	2021	jan.- okt.	(za zadnjih 12 mesecev)	(za zadnjih 12 mesecev)
Profitabilnost												
Marža finančnega posredništva*	3,10	3,05	3,05	2,88	3,01	3,13	3,16	3,25	2,45		3,18	2,50
Donosnost aktive pred obd. (ROA)	-0,27	0,42	0,99	1,19	1,38	1,48	1,10	1,28	1,04		1,17	0,91
Donosnost kapitala pred obd. (ROE)	-2,69	3,63	7,96	9,58	11,07	12,16	9,57	11,10	9,85		10,02	8,54
Obrestna marža na obrestonosno aktivo	2,18	2,06	1,91	1,83	1,84	1,79	1,57	1,60	1,42		1,63	1,42
Neto neobrestni prihodki/oper. stroški	58,05	60,05	68,53	62,67	71,93	80,84	100,35	104,45	73,00		95,01	74,47
Stroški poslovanja												
Stroški dela/povp. aktiva	0,92	0,97	1,01	1,02	1,02	1,00	0,90	0,90	0,83		0,93	0,85
Drugi stroški/povp. aktiva	0,81	0,84	0,80	0,78	0,73	0,77	0,77	0,76	0,69		0,80	0,70
Kvaliteta aktive												
Popravki in prilagoditev vrednosti za kreditne izgube kreditov bančnemu in nebančnemu sektorju, brez namena za trgovanje v bruto aktivih	8,98	7,84	5,38	4,09	2,64	1,53	1,59	1,44	1,23	/	/	/

Bruto dohodek/povp. akt.*

Vir: Banka Slovenije.

3. OBREŠTNE MERE BANK

Tabela 3.1: Primerjava slovenskih obreštnih mer z obreštnimi merami v evroobmočju za nove posle sklenjene z variabilno obrešno mero v odstotkih

v %	Obreštna mera ECB	Posojila								Vloge gospodinjstev			
		Gospodinjstvom				Podjetjem				do 1 leta		nad 1 letom	
		Stanovanjska		Potrošniška		do 1 mio EUR		nad 1 mio EUR		EMU	SLO	EMU	SLO
dec.12	0,75	2,9	2,9	5,2	4,9	3,8	5,8	2,3	4,9	2,7	2,2	2,4	4,0
dec.13	0,25	2,8	3,3	5,5	5,1	3,8	5,5	2,3	4,5	1,6	1,5	1,8	2,8
dec.14	0,05	2,4	2,9	5,1	4,8	3,1	4,5	1,8	3,4	1,0	0,7	1,2	1,4
dec.15	0,05	2,0	2,2	4,8	4,2	2,6	2,9	1,6	2,2	0,7	0,3	0,8	0,7
dec.16	0,00	1,8	2,0	4,7	4,2	2,3	2,5	1,4	2,6	0,4	0,2	0,5	0,5
dec.17	0,00	1,7	2,0	4,5	4,4	2,1	2,4	1,3	2,0	0,3	0,1	0,5	0,5
dec.18	0,00	1,6	1,9	4,9	4,6	2,0	2,2	1,3	1,8	0,3	0,2	0,5	0,6
dec.19	0,00	1,5	1,8	5,4	4,6	1,9	2,2	1,2	1,5	0,2	0,2	0,5	0,3
jan.20	0,00	1,5	1,8	5,6	4,7	2,0	2,3	1,1	1,3	0,3	0,1	0,5	0,3
feb.20	0,00	1,4	1,8	5,5	4,6	1,9	2,4	1,1	1,4	0,3	0,0	0,5	0,3
mar.20	0,00	1,4	1,8	5,5	4,5	1,8	2,3	1,1	1,4	0,3	0,2	0,4	0,3
apr.20	0,00	1,3	2,0	3,6	4,4	1,4	2,7	1,2	2,0	0,2	0,2	0,5	0,2
maj.20	0,00	1,5	2,0	4,1	4,4	1,4	2,4	1,2	1,9	0,2	0,2	0,5	0,3
jun.20	0,00	1,4	1,9	4,4	4,6	1,6	2,3	1,2	1,5	0,2	0,2	0,5	0,3
jul.20	0,00	1,4	1,8	4,7	4,6	1,7	2,3	1,2	1,9	0,2	0,2	0,5	0,3
avg.20	0,00	1,4	1,7	5,3	4,7	1,7	2,2	1,3	2,4	0,2	0,2	0,5	0,3
sep.20	0,00	1,4	1,7	5,1	4,7	1,8	2,2	1,2	2,0	0,2	0,1	0,5	0,3
okt.20	0,00	1,4	1,7	5,1	4,6	1,8	2,3	1,3	1,6	0,2	0,1	0,5	0,3
nov.20	0,00	1,4	1,7	5,0	4,6	1,8	2,4	1,2	1,8	0,2	0,2	0,5	0,3
dec.20	0,00	1,3	1,8	4,9	4,5	1,8	2,3	1,3	1,8	0,2	0,1	0,5	0,3
jan.21	0,00	1,4	1,7	4,8	4,7	1,9	2,3	1,2	1,3	0,2	0,1	0,5	0,2
feb.21	0,00	1,3	1,7	5,0	4,7	1,8	2,2	1,2	1,7	0,2	0,1	0,5	0,2
mar.21	0,00	1,3	1,6	4,9	4,6	1,8	2,2	1,0	1,6	0,2	0,1	0,5	0,2
apr.21	0,00	1,3	1,6	5,2	4,5	1,8	2,4	1,3	1,8	0,2	0,1	0,5	0,3
maj.21	0,00	1,3	1,6	5,2	4,5	1,8	2,2	1,2	2,1	0,2	0,1	0,5	0,2
jun.21	0,00	1,3	1,5	5,2	4,6	1,8	2,0	1,2	1,4	0,1	0,1	0,5	0,2
jul.21	0,00	1,3	1,6	5,3	4,8	1,8	2,0	1,3	1,4	0,2	0,1	0,5	0,2
avg.21	0,00	1,3	1,6	5,7	4,7	1,7	2,1	1,2	1,2	0,1	0,1	0,5	0,1
sep.21	0,00	1,3	1,6	5,4	4,6	1,7	2,0	1,3	1,7	0,1	0,1	0,5	0,1
okt.21	0,00	1,3	1,5	5,5	4,6	1,8	1,9	1,2	1,8	0,2	0,1	0,5	0,2

Opomba: Vloge gospodinjstev so razčlenjene po ročnosti, ne glede na način obrestovanja (skupaj so združene fiksne in variabilne obrešne mere).

Vir: Banka Slovenije, ECB.

Tabela 3.2: Primerjava slovenskih obreštnih mer z obreštnimi merami v evroobmočju za nove posle sklenjene s fiksno obrešno mero v odstotkih

v %	Posojila							
	Gospodinjstvom				Podjetjem			
	Stanovanjska		Potrošniška		do 1 mio EUR		nad 1 mio EUR	
dec.12	3,3	5,5	6,8	7,2	3,7	6,9	3,0	5,3
dec.13	3,2	6,4	6,8	7,2	3,6	5,5	2,9	4,6
dec.14	2,6	4,4	6,2	6,8	2,9	5,4	2,1	2,9
dec.15	2,4	3,2	5,9	5,5	2,5	3,8	1,9	3,0
dec.16	1,8	2,6	5,5	6,0	2,0	3,2	1,6	2,2
dec.17	1,9	2,9	5,4	6,1	2,0	3,4	1,5	1,8
dec.18	1,9	2,9	5,5	6,2	2,0	3,3	1,6	1,5
dec.19	1,4	2,7	5,3	6,2	1,7	3,5	1,4	1,1
jan.20	1,4	2,7	5,7	6,2	1,8	3,1	1,3	1,0
feb.20	1,4	2,6	5,6	6,1	1,8	3,8	1,3	1,4
mar.20	1,4	2,6	5,5	6,1	1,7	3,0	1,2	1,3
apr.20	1,4	2,8	5,5	6,1	1,6	2,9	1,3	2,9
maj.20	1,4	2,6	5,3	6,1	1,6	2,8	1,3	1,8
jun.20	1,4	2,5	5,1	6,1	1,7	2,8	1,4	1,2
jul.20	1,4	2,4	5,3	6,1	1,7	3,5	1,4	2,3
avg.20	1,4	2,3	5,4	6,1	1,7	2,9	1,2	1,9
sep.20	1,4	2,3	5,3	6,0	1,7	3,2	1,3	1,2
okt.20	1,4	2,2	5,3	6,1	1,7	3,4	1,4	1,4
nov.20	1,4	2,2	5,3	6,0	1,7	3,0	1,3	1,5
dec.20	1,3	2,2	5,1	6,0	1,7	3,3	1,3	1,7
jan.21	1,4	2,1	5,3	6,1	1,7	3,1	1,3	1,7
feb.21	1,3	2,1	5,3	6,1	1,7	3,4	1,2	1,8
mar.21	1,3	2,0	5,1	6,0	1,7	2,6	1,2	1,1
apr.21	1,3	1,9	5,2	5,9	1,7	2,6	1,4	1,6
maj.21	1,3	1,9	5,3	6,0	1,7	2,6	1,3	1,2
jun.21	1,3	1,8	5,2	6,0	1,8	2,7	1,2	1,0
jul.21	1,3	1,8	5,2	6,0	1,7	2,6	1,2	1,1
avg.21	1,3	1,8	5,3	6,0	1,7	2,8	1,1	0,9
sep.21	1,3	1,8	5,2	6,0	1,7	2,4	1,3	1,6
okt.21	1,3	1,7	5,2	6,0	1,7	2,8	1,2	1,3

Vir: Banka Slovenije, ECB.

4. KAKOVOST KREDITNEGA PORTFELJA BANK

Tabela 4.1¹: Nedonosne izpostavljenosti po skupinah komitentov

	Izpostavljenosti		Nedonosne izpostavljenosti (NPE)							
	v mio EUR	v %	v mio EUR				v %			
			okt.21	okt.21	dec.19	dec.20	sep.21	okt.21	dec.19	dec.20
Nefinančne družbe	14.925	28,7	636	552	376	373	4,5	3,9	2,5	2,5
- velike	7.592	14,6	261	224	86	86	3,5	3,1	1,1	1,1
- MSP	7.224	13,9	374	328	290	287	5,5	4,6	4,1	4,0
DFO	1.501	2,9	11	8	4	4	0,8	0,6	0,3	0,3
Gospodinjstva	12.503	24,1	247	255	265	264	2,1	2,1	2,1	2,1
obrtniki	703	1,4	28	30	28	27	4,0	4,3	4,0	3,9
prebivalstvo	11.800	22,7	219	225	238	236	2,0	2,0	2,0	2,0
- potrošniška posojila	2.554	4,9	71	84	95	95	2,5	3,2	3,7	3,7
- stanovanjska posojila	7.132	13,7	123	115	117	116	1,9	1,7	1,7	1,6
- druga posojila	2.114	4,1	24	25	25	24	1,2	1,3	1,2	1,2
Tujci	8.582	16,5	99	106	31	34	1,3	1,3	0,4	0,4
Država	4.388	8,4	12	8	0	0	0,2	0,2	0,0	0,0
Banke in hranilnice	865	1,7	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Centralna banka	9.221	17,7	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	51.986	100,0	1.006	929	677	674	2,2	1,9	1,3	1,3

Tabela 4.2¹: Nedonosne izpostavljenosti do nefinančnih družb po dejavnostih

	Izpostavljenosti		Nedonosne izpostavljenosti (NPE)				Delež NPE			
	v mio EUR	v %	v mio EUR				v %			
			okt.21	okt.21	dec.19	dec.20	sep.21	okt.21	dec.19	dec.20
Kmetijstvo, gozdarstvo, rib., rud.	133	0,9	3	3	2	2	2,2	3,0	2,0	1,7
Predelovalne dejavnosti	4.061	27,2	114	93	70	74	2,8	2,3	1,7	1,8
Elektrika, plin in voda, saniranje ok.	1.471	9,9	8	9	9	9	0,6	0,6	0,7	0,6
Gradbeništvo	1.439	9,6	84	60	47	47	7,3	4,8	3,3	3,3
Trgovina	2.623	17,6	229	209	77	76	9,0	8,1	2,9	2,9
Promet in skladiščenje	1.576	10,6	20	25	25	19	1,2	1,5	1,6	1,2
Gostinstvo	586	3,9	41	62	74	74	8,0	10,0	12,6	12,6
Informacije in komunikacije	669	4,5	6	5	5	5	0,9	0,9	0,7	0,7
Finančno posredništvo	75	0,5	0	0	0	0	0,7	0,0	0,2	0,2
Poslovanje z nepremičninami	596	4,0	46	24	14	14	7,9	4,1	2,4	2,4
Strokovne in druge poslovne dej.	1.450	9,7	65	50	42	42	4,9	3,7	2,9	2,9
Izobraževanje, zdravstvo, javna uprava	139	0,9	13	5	4	4	8,9	3,8	3,1	3,1
Rekreacija, kultura in dr. dejavnosti	108	0,7	7	7	6	6	6,4	6,5	5,3	5,3
Skupaj	14.925	100,0	636	552	376	373	4,5	3,9	2,5	2,5

Tabela 4.3: Izpostavljenosti po skupinah kreditnega tveganja po skupinah komitentov

	Deleži v %									Izpostavljenost v skupini 2		
	S1			S2			S3			v mio EUR		
	dec.19	dec.20	okt.21	dec.19	dec.20	okt.21	dec.19	dec.20	okt.21	dec.19	dec.20	okt.21
Nefinančne družbe	89,5	84,7	87,2	6,9	12,3	10,3	3,6	3,0	2,5	976	1.743	1.537
- velike	92,3	88,4	91,8	5,7	10,0	7,1	1,9	1,5	1,1	423	718	526
- MSP	86,4	80,9	82,8	8,2	14,5	13,4	5,4	4,5	3,8	553	1.026	1.011
DFO	98,8	99,2	99,3	0,4	0,3	0,4	0,8	0,6	0,3	5	4	7
Gospodinjstva	91,8	89,4	89,8	6,1	8,5	8,1	2,1	2,1	2,1	720	1.010	1.018
obrtniki	86,3	84,3	83,7	9,7	11,3	12,4	4,0	4,3	3,9	67	78	87
prebivalstvo	92,1	89,7	90,1	5,9	8,3	7,9	2,0	2,0	2,0	653	932	931
- potrošniška posojila	92,9	89,6	88,0	4,6	7,2	8,3	2,5	3,2	3,7	129	189	211
- stanovanjska posojila	90,9	88,3	89,8	7,2	10,0	8,6	1,9	1,7	1,6	455	660	610
- druga posojila	95,1	94,6	93,6	3,6	4,1	5,2	1,3	1,3	1,2	69	83	109
Tujci	96,4	94,5	96,9	2,7	4,6	2,7	0,9	1,0	0,4	207	366	230
Država	99,3	99,2	99,8	0,4	0,6	0,2	0,2	0,2	0,0	21	33	8
Skupaj	93,9	91,9	93,3	4,3	6,5	5,4	1,9	1,6	1,3	1.931	3.166	2.803

Vir: Banka Slovenije.

¹ Podatki o nedonosnih izpostavljenostih so izračunani na podlagi spremenjenega poročanja bank po Navodilu za izvajanje Sklepa o poročanju monetarnih finančnih institucij v skladu s CRD IV oz. EBA definicijo, objavljene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 2015/227 (Uradni list EU, št. 48/2015 z dne 20.2.2015).

Tabela 4.4: Izpostavljenosti po skupinah kreditnega tveganja po dejavnosti nefinančnih družb

	Deleži v %									Izpostavljenost v skupini 2		
	S1			S2			S3			v mio EUR		
	dec.19	dec.20	okt.21	dec.19	dec.20	okt.21	dec.19	dec.20	okt.21	dec.19	dec.20	okt.21
Kmetijstvo, gozdarstvo, rib., rud.	90,6	83,4	84,3	7,2	13,5	14,1	2,2	3,0	1,7	8	15	19
Predelovalne dejavnosti	87,9	80,6	87,3	9,3	17,1	10,8	2,8	2,3	1,8	374	680	440
Elektrika, plin in voda, sanir.okolja	94,1	96,1	96,9	5,2	3,3	2,5	0,6	0,6	0,6	68	45	37
Gradbeništvo	86,2	84,5	89,5	6,7	10,8	7,3	7,2	4,7	3,2	77	137	106
Trgovina	91,2	88,0	88,9	4,4	8,2	8,2	4,5	3,8	2,9	106	201	215
Promet in skladiščenje	92,7	93,8	92,6	6,1	4,7	6,2	1,2	1,5	1,2	106	77	97
Gostinstvo	84,3	43,7	31,7	8,4	46,9	56,3	7,3	9,4	12,1	42	286	328
Informacije in komunikacije	95,9	92,1	97,3	3,2	7,0	2,0	0,9	0,9	0,7	21	39	14
Finančno posredništvo	78,5	99,1	95,6	20,7	0,8	4,3	0,7	0,0	0,2	13	1	3
Poslovanje z nepremičninami	82,8	86,3	88,9	9,3	9,6	8,7	8,0	4,1	2,4	54	56	51
Strokovne in druge posl. dej.	89,4	85,6	86,3	5,7	10,7	10,8	4,9	3,7	2,9	75	143	157
Izobraževanje, zdravstvo, jav.upr.	82,7	85,3	86,4	8,3	10,9	10,5	8,9	3,8	3,1	12	15	15
Rekreacija, kultura in dr. dejavn.	76,7	47,6	42,4	16,9	45,8	52,4	6,4	6,5	5,3	19	49	56
Skupaj	89,5	84,7	87,2	6,9	12,3	10,3	3,6	3,0	2,5	976	1.743	1.537

Vir: Banka Slovenije.

Tabela 4.5: Pokritost NPE in skupin kreditnega tveganja z oslabitvami in rezervacijami,

	Skupine kreditnega tveganja											
	S1			S2			S3			NPE		
	dec.19	dec.20	okt.21	dec.19	dec.20	okt.21	dec.19	dec.20	okt.21	dec.19	dec.20	okt.21
Nefinančne družbe	0,6	0,7	0,6	6,7	5,6	4,8	49,0	52,5	54,9	47,2	46,5	55,1
DFO	0,2	0,5	0,5	2,8	1,2	0,5	59,6	54,3	94,1	59,5	54,2	94,1
Gospodinjstva	0,3	0,3	0,3	3,7	4,7	4,3	52,4	51,2	53,1	53,1	51,1	53,1
obrniki	0,7	1,0	0,8	5,4	5,8	4,8	50,4	46,4	49,3	56,9	46,4	49,3
prebivalstvo	0,2	0,3	0,3	3,6	4,6	4,3	52,7	51,8	53,5	52,7	51,7	53,5
- potrošniška posojila	0,4	0,6	0,5	7,0	8,4	7,3	65,9	60,9	63,0	65,9	61,0	63,0
- stanovanjska posojila	0,2	0,2	0,2	2,6	3,7	3,4	43,2	43,4	43,2	43,2	43,5	43,2
- druga posojila	0,3	0,3	0,2	3,4	3,3	3,3	61,9	58,8	64,2	61,8	58,0	65,1
Tujci	0,2	0,3	0,2	2,1	3,7	3,4	66,9	78,1	77,4	56,1	65,1	77,5
Država	0,1	0,1	0,1	3,9	3,6	10,4	63,6	93,9	63,4	63,7	93,9	64,2
Skupaj	0,30	0,35	0,29	5,1	5,1	4,5	51,8	55,0	55,5	49,7	50,3	55,7

Vir: Banka Slovenije.

5. ODLOŽENA IN NOVOODOBRENA POSOJILA KOT POSLEDICA EPIDEMIJE COVID-19

Tabela 5.1: Posojila na dan 31. 10. 2021 po sektorjih

	Posojila skupaj							
	Od tega: Posojila z odlogi							
	Od tega: Posojila z odlogi po zakonu				Od tega: Posojila z bilateralnim dogovorom za odlog			
	v mio EUR	v mio EUR	v % od posojil skupaj	v mio EUR	v % od posojil skupaj	v mio EUR	v % od posojil skupaj	
(1)	(2)	(3) = (2) / (1)	(4)	(5) = (4) / (1)	(6)	(7) = (6) / (1)		
Centralne banke in kreditne institucije	11.913	0	0,0	0	0,0	0	0,0	
Druge finančne organizacije	1.761	9	0,5	0	0,0	9	0,5	
Država	1.446	1	0,0	1	0,0	0	0,0	
Nefinančne družbe	10.758	1.722	16,0	1.395	13,0	328	3,0	
velike gospodarske družbe	4.721	634	13,4	579	12,3	55	1,2	
mikro, majhne in srednje družbe	6.037	1.088	18,0	815	13,5	273	4,5	
Gospodinjstva	11.483	536	4,7	501	4,4	35	0,3	
samostojni podjetniki	600	81	13,6	63	10,5	18	3,0	
prebivalstvo	10.883	454	4,2	438	4,0	17	0,2	
Skupaj	37.362	2.268	6,1	1.896	5,1	372	1,0	

Opomba: Prikazane so bilančne izpostavljenosti bank, hranilnic in podružnic. Vključujejo tudi posojila odobrena tujcem. Posojila z odlogi so posojila, pri katerih so banke kreditojemalcem odobrile odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe, ne glede na to ali je odlog že potekel ali ne.

Vir: Banka Slovenije.

Tabela 5.2: Posojila nefinančnim družbam na dan 31. 10. 2021 po dejavnostih

	Posojila skupaj								
	Od tega: Posojila z odlogi						Od tega: Novo odobrena posojila kot posledica epidemije Covid-19		
	Od tega: Posojila z odlogi po zakonu			Od tega: Posojila z bilateralnim dogovorom za odlog					
	v mio EUR	v mio EUR	v % od posojil skupaj	v mio EUR	v % od posojil skupaj	v mio EUR	v % od posojil skupaj	v mio EUR	v % od posojil skupaj
(1)	(2)	(3) = (2) / (1)	(4)	(5) = (4) / (1)	(6)	(7) = (6) / (1)	(8)	(9) = (8) / (1)	
Kmetijstvo in lov, gozd., ribištvo	52	2	3,8	2	3,0	0	0,8	1	1,9
Pridobivanje rudnin in kamnin	88	11	12,4	3	3,6	8	8,8	0	0,1
Predelovalne dejavnosti	3.074	624	20,3	566	18,4	58	1,9	116	3,8
Oskrba z el. energ., plin. in dr.	840	1	0,1	1	0,1	0	0,0	0	0,0
Oskrba z vodo	127	14	10,8	11	8,8	3	2,0	0	0,2
Gradbeništvo	542	57	10,5	31	5,6	26	4,8	11	2,1
Trgovina na drobno in debelo	1.766	155	8,8	130	7,3	26	1,4	35	2,0
Promet in skladiščenje	1.257	99	7,9	85	6,7	15	1,2	15	1,2
Nastanitve in gostinstvo	566	326	57,7	254	44,9	72	12,8	35	6,2
Informac. in komunik. dej.	485	33	6,7	26	5,3	7	1,4	5	1,1
Finančne in zavarovalniške dej.	119	0	0,3	0	0,1	0	0,2	0	0,0
Poslovanje z nepremičninami	706	192	27,2	119	16,9	73	10,3	0	0,0
Strokovne, znan. in tehn. dej.	712	55	7,7	51	7,2	4	0,5	7	1,0
Upravne in podporne dej.	166	33	19,8	17	10,4	16	9,4	10	5,9
Dej. javne uprave, obramb. in dr.	1	1	64,9	1	64,9	0	0,0	0	0,0
Izobraževanje	21	10	48,9	3	16,5	7	32,3	0	0,2
Zdravstvo in socialno varstvo	147	52	35,3	43	28,9	9	6,4	1	0,5
Kulturne, razv. in rekr. dej.	72	52	71,3	49	67,0	3	4,3	1	0,8
Druge dejavnosti	18	6	33,6	4	22,9	2	10,7	0	2,7
Skupaj	10.758	1.722	16,0	1.395	13,0	328	3,0	237	2,2

Opomba: Prikazane so bilančne izpostavljenosti bank, hranilnic in podružnic. Vključujejo tudi posojila odobrena tujcem. Posojila z odlogi so posojila, pri katerih so banke kreditojemalcem odobrile odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe, ne glede na to ali je odlog že potekel ali ne.

Vir: Banka Slovenije.

Tabela 5.3: Posojila z odlogi glede na zapadlost odloga po dejavnostih na dan 31. 10. 2021

	Posojila z odlogi po zakonu									Posojila z bilateralnim dogovorom za odlog								
	Od tega: Potekli odlogi			Od tega: Aktivni odlogi						Od tega: Potekli odlogi			Od tega: Aktivni odlogi					
	v mio EUR	v mio EUR	v % od posojil z odlogi po zakonu	v mio EUR	v % od posojil z odlogi po zakonu	Od tega: zapadlo stjo do 3 mes.	Od tega: zapadlo stjo 3 - 6 mes.	Od tega: zapadlo stjo 6 - 9 mes.	Od tega: zapadlo stjo nad 9 mes.	v mio EUR	v mio EUR	v % od posojil z bilateralnim dogovorom za odlog	v mio EUR	v % od posojil z bilateralnim dogovorom za odlog	Od tega: zapadlo stjo do 3 mes.	Od tega: zapadlo stjo 3 - 6 mes.	Od tega: zapadlo stjo 6 - 9 mes.	Od tega: zapadlo stjo nad 9 mes.
(1)	(2)	(3) = (2) / (1)	(4)	(5) = (4) / (1)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12) = (11) / (10)	(13)	(14) = (13) / (10)	(15)	(16)	(17)	(18)	
Kmetijstvo in lov, gozd., ribištvo	2	2	100,0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	100	0	0,0	0	0	0	0
Pridobivanje rudnin in kamnin	3	3	100,0	0	0,0	0	0	0	0	8	8	100	0	0,0	0	0	0	0
Predelovalne dejavnosti	566	505	89,2	61	10,8	54	7	0	0	58	44	76	14	23,7	0	13	1	0
Oskrba z el. energ., plin. in dr.	1	1	100,0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	0
Oskrba z vodo	11	11	99,4	0	0,6	0	0	0	0	3	3	100	0	0,0	0	0	0	0
Gradbeništvo	31	30	99,9	0	0,1	0	0	0	0	26	26	100	0	0,4	0	0	0	0
Trgovina na drobno in debelo	130	126	96,7	4	3,3	4	0	0	0	26	21	81	5	18,6	4	0	0	0
Promet in skladiščenje	85	83	98,3	1	1,7	1	0	0	0	15	12	81	3	18,7	2	0	0	0
Nastanitve in gostinstvo	254	242	95,1	12	4,9	12	0	0	0	72	42	58	31	42,5	14	13	4	0
Informac. in komunik. dej.	26	25	98,7	0	1,3	0	0	0	0	7	7	99	0	0,7	0	0	0	0
Finančne in zavarovalniške dej.	0	0	100,0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	100	0	0,0	0	0	0	0
Poslovanje z nepremičninami	119	119	99,6	0	0,4	0	0	0	0	73	73	100	0	0,0	0	0	0	0
Strokovne, znan. in tehn. dej.	51	51	98,6	1	1,4	1	0	0	0	4	4	100	0	0,0	0	0	0	0
Upravne in podporne dej.	17	12	69,9	5	30,1	5	0	0	0	16	15	99	0	1,2	0	0	0	0
Dej. javne uprave, obramb. in dr.	1	1	100,0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	0
Izobraževanje	3	3	98,5	0	1,5	0	0	0	0	7	7	100	0	0,0	0	0	0	0
Zdravstvo in socialno varstvo	43	24	56,8	18	43,2	18	0	0	0	9	9	95	0	4,9	0	0	0	0
Kulturne, razv. in rekr. dej.	49	19	39,0	30	61,0	29	0	0	0	3	2	69	1	31,4	1	0	0	0
Druge dejavnosti	4	4	96,5	0	3,5	0	0	0	0	2	0	15	2	84,7	2	0	0	0
Skupaj	1.395	1.260	90,4	134	9,6	127	7	0	0	328	272	83	55	16,9	24	26	5	0

Opomba: Prikazane so bilančne izpostavljenosti bank, hranilnic in podružnic bank držav članic. Vključujejo tudi posojila odobrena tujcem.

Vir: Banka Slovenije.

Slika 5.1: NPE v izpostavljenostih, za katere je bil odobren odlog, po dejavnosti NFD in vrstah posojil prebivalstvu

